

at have sådan en situation i vores samfund altså er, at vi tager nogle enkeltpersoner og indskrænker deres frihedsrettigheder på meget vigtige punkter.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden:

Vi går til afstemning om lidt. Vi venter lige, til vi har fuldt hus.

Kl. 14.10

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 51 stemte for, 63 imod.

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 41 stemte for, 70 imod.

Ændringsforslag nr. 4 forkastedes, idet 39 stemte for, 71 imod.

Ændringsforslag nr. 5 forkastedes, idet 13 stemte for, 101 imod.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Forespørgsel nr. F 43:

Forespørgsel til udenrigsministeren og statsministeren:

»Vil regeringen redegøre for sit syn på den fremtidige udvikling i EU set i lyset af den ikeratificerede forfatningstraktat og det hidtidige forløb af den såkaldte tænkepause?«

Af Elisabeth Arnold (RV), Charlotte Antonsen (V), Svend Auken (S), Morten Messerschmidt (DF), Helle Sjelle (KF), Lone Dybkjær (RV), Anne Grete Holmsgaard (SF) og Rune Lund (EL).

(Forespørgslen anmeldt 4/4 2006. Fremme af forespørgslen vedtaget 18/4 2006).

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til i morgen, torsdag den 1. juni 2006.

Begrundelse

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil meget gerne kort begrunde den her forespørgsel. Forhistorien er jo, at EU-landenes stats- og regeringschefer i juni 2005, altså for knap et år siden, besluttede at indlede en såkaldt tænkepause i EU.

Den danske statsminister indkaldte til møder med Folketingets partier og en række EU-bevægelser i august 2005, og med udgangspunkt i disse møder blev det besluttet, at aktiviteterne i

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Anden behandling af lovforslag nr. L 3: Forslag til lov om ændring af Danmarks Riges Grundlov. (Vedrørende grundlovens § 2).

Af Niels Helveg Petersen (RV), Svend Auken (S) m.fl.

(Fremsat 4/10 2005. Første behandling 31/1 2006. Betænkning 10/5 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

den danske tænkepause skulle forankres i Folketingets Europaudvalg.

Samtidig blev det anbefalet, at der med udgangspunkt i de folkelige bevægelser og organisationer skulle skabes et såkaldt parallelt spor. På den baggrund opstod rammerne for den danske tænkepausedebat i form af borgernes dagsorden, som den blev kaldt.

Kl. 14.15

Udgangspunktet var tre hovedaktører, dels Folketingets Europaudvalg, dels de otte bevægelser og organisationer, der tilsammen udgjorde den såkaldte planlægningsgruppe, dels Nævnet til Fremme af Debat og Oplysning om Europa, der fordeler en del af de bevilgede midler.

Vi har set frem til at have den her debat som slutning på tænkepausedebattens danske del, og vores agt er på et senere tidspunkt at aflevere en fuld rapport om aktiviteterne til vores regering, således at statsministeren kan medbringe rapporten til topmødet i juni måned.

Jeg vil senere komme nærmere ind på aktiviteterne, når jeg har mit hovedindlæg. Dette er blot en del af en afleveringsforretning, hvor vi i dag debatterer, hvad der skete i tænkepausen, vi debatterer, hvad de politiske partier i Folketinget mener der skal ske yderligere med Europas udvikling i lyset af den tænkepause, der har været. Til sidst skal vi så komme med nogle retningslinjer for eller nogle planlægningsideer til, hvad man kunne fortsætte med at diskutere under tænkepausens videre forløb.

Vi ser frem til debatten i dag og glæder os til at høre, hvad statsministeren og udenrigsministeren vil sige til forespørgslen her.

Besvarelse

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Om 2 uger skal vi på EU-topmødet tage stilling til, hvad der skal ske med tænkepausen om EU's fremtid. Meget taler for, at tænkepausen vil blive forlænget. Der er fortsat usikkerhed om traktatens skæbne.

Danskerne har i de seneste måneder haft gode muligheder for en seriøs debat om EU, en debat, som ikke bare har handlet om ja eller nej til en traktat, men om konkret politik. Debatten tyder på, at der i befolkningen er en bred forståelse af, hvilke udfordringer EU står over for.

Jeg synes, at det er glædeligt, at konklusionerne på debatten netop ikke tegner et billede af et Danmark, som er delt i to, sådan som det har

været indtrykket efter folkeafstemningerne. Mit indtryk er snarere, at et bredt flertal af danskerne deler en i udgangspunktet positiv, men også kritisk og under alle omstændigheder praktisk tilgang til EU.

Den danske debat har særlig koncentreret sig om tre spørgsmål. For det første: Hvilke grænseoverskridende problemer lægger borgerne særlig vægt på at EU skal løse? For det andet: Hvad anser borgerne for de største problemer i EU-samarbejdet? Og for det tredje: Hvor skal EU's grænser gå?

For så vidt angår de grænseoverskridende problemer, er regeringen meget enig i konklusionerne fra debatten under tænkepausen. Den store folkehøring i Odense viste, at terrorisme, grænseoverskridende miljøproblemer, forskning og teknologisk udvikling og social tryghed er opgaver, som borgerne mener at EU bør lægge særlig vægt på at løse.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvad borgerne mener er EU's største problemer, tegnede folkehøringen også et ganske klart billede. Borgerne mener, at EU har for indviklede arbejds-gange, at der er for dårlig kontrol med EU's penge, og at EU's landbrugspolitik ikke bliver reformeret nok.

Jeg vil gerne sige, at regeringen er meget enig i kritikpunkterne. De er velkendte, og de har i øvrigt længe været en del af regeringens europapolitik. Danmark vil også fremover være drivkraft i arbejdet for mere åbenhed og mere gennemsigtighed i EU.

Det tredje centrale emne i debatten har været spørgsmålet om EU's udvidelse. Her viste det sig jo, at deltagerne i folkehøringen forholdt sig meget balanceret. Der er ikke en massiv modstand mod videre udvidelse af EU, men der er en bred tilslutning til, at der skal stilles klare krav til potentielle medlemslande, ikke mindst hvad angår demokrati, retssikkerhed og menneskerettigheder.

Resultatet af folkehøringen er udtryk for en meget realistisk og meget nøgtern tilgang til den videre udvidelse, og det er en tilgang, som regeringen deler.

Kl. 14.20

Alt i alt synes jeg, at tænkepausen har tegnet et positivt og nuanceret billede af danskernes forhold til EU. Fokus har været på det konkrete, ikke på institutioner og ikke på paragraffer. Selvfølgelig er institutioner og traktater da vigtige, men de må aldrig blive et mål i sig selv. Må-

let med EU-samarbejdet er at sikre resultater til gavn for borgerne.

Derfor er der heller ikke grund til at lade EU-samarbejdet gå i tomgang, blot fordi der er uklarhed om forfatningstraktatens skæbne, tværtimod. EU har mange store opgaver foran sig, og mange af dem kan vi løse med udgangspunkt i den traktat, vi har i dag. Det har været udgangspunktet for regeringens indlæg i tænkepausedebatten. Vi har fra regeringens side præsenteret en lang række konkrete forslag til, hvor EU bør gøre en særlig indsats i den kommende tid.

For det første skal vi sikre, at Europa bliver i stand til at skabe vækst og beskæftigelse. Det kræver massive investeringer i forskning og uddannelse også på EU-plan. Det kræver en videreudvikling af det indre marked, det kræver, at vi bekæmper protektionisme og statsstøtte, og det kræver, at vi i Europa hjælper hinanden med at gennemføre de nødvendige strukturreformer. Det er alt sammen forudsætningen for, at vi på længere sigt kan sikre velstand og social tryk-

hed. Den anden store opgave er at sikre borgerne tryghed og sikkerhed i forbindelse med grænseoverskridende problemer. Det handler f.eks. om miljøbeskyttelse og klimabeskyttelse og om forbrugersikkerhed og fødevarerikkerhed, og det handler om, hvordan vi effektivt bekæmper terrorisme, organiseret kriminalitet og illegal indvandring.

Den tredje store opgave er at styrke EU's evne til at varetage europæernes interesser på den internationale scene. Vi skal give EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik et grundigt eftersyn, så Europa kan optræde mere effektivt og mere handlekraftigt på den internationale scene. Det kræver bedre koordination, kortere beslutningsgange og flere ressourcer til EU's udenrigspolitiske repræsentant.

Til sidst et par ord om forfatningstraktaten, som jo er anledningen til, at vi har gennemført den såkaldte tænkepause.

Som jeg sagde før, er forfatningstraktatens skæbne stadig uvis, og jeg vil da også gerne sige, at det synes jeg er en ærgerlig situation, for forfatningstraktaten er god set med danske øjne. Den indeholder konkrete fremskridt i forhold til de opgaver, EU står over for, den sikrer beslutningsdygtighed og sammenhængskraft i det udvidede EU, den skaber klarhed om, hvad EU er, og det værdigrundlag, som EU bygger på, og derfor havde regeringen også gerne set, at trak-

taten blev ratificeret. Men vi må selvfølgelig respektere udfaldet af folkeafstemningerne i medlemslandene, og faktum er, at så længe Frankrig og Holland ikke kan godkende traktaten, er traktaten lagt på hylden.

Uanset hvordan diskussionen om forfatningstraktaten ender, er de udfordringer, som EU står over for, de samme. Det udvidede EU skal kunne fungere effektivt og varetage europæernes interesser, og det er vores ansvar, at det sker.

Jeg synes, at den danske debat under tænkepausen har givet regeringen et godt grundlag at arbejde videre på. Det samme har den politiske aftale om Danmark i det udvidede EU, som regeringen indgik med Socialdemokraterne, De Radikale og SF i 2004. Regeringen vil med partierne bag aftalen drøfte, hvordan vi bedst får sat danske fingeraftryk på EU-samarbejdet.

Målet er klart: Vi skal bidrage til, at Europa fremover kan levere konkrete resultater som svar på de udfordringer, som vi europæere står over for.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg er ganske enig i de konklusioner, vi netop har hørt statsministeren drage af tænkepausen om EU's fremtid. De emner, som blev prioriteret højt i den danske debat, herunder især ved folkehøringen i Odense, er også de emner, som optager de andre EU-lande, kunne vi konstatere på weekendens udenrigsministermøde.

Kl. 14.25

Det er bl.a. international terrorisme, det er grænseoverskridende miljøproblemer, det er fremtidssikring af forskning og udvikling, det er opgør med kriminalitet, og det er sikker energiforsyning. Det var tydeligt det gennemgående træk ved de tilbagemeldinger, der var på det netop afholdte og netop nævnte udenrigsministermøde i Wien her i weekenden.

Det er positivt, at tænkepausen i Danmark har handlet om politisk indhold frem for traktater og paragraffer. Det er det politiske indhold i beslutningerne fra Bruxelles, og hvordan disse beslutninger påvirker dagligdagen, der er afgørende for borgernes oplevelse af og syn på EU-samarbejdet. Sådan må det jo også være, og sådan skal det være.

Lad det være sagt med det samme, at forfatningstraktaten er en god traktat. Den rummer de fremskridt, der er brug for med hensyn til de opgaver, EU står over for. Den vil gøre EU mere beslutningsdygtig, skabe mere sammenhængs-

kraft i et samarbejde mellem 25 og snart 27 medlemslande, og den vil skabe mere klarhed over EU's værdigrundlag. Regeringen ser derfor meget gerne, at forfatningstraktaten bliver ratificeret i alle medlemslandene. Men situationen er jo den, at 15 lande i dag nok har ratificeret den, mens 7 lande har sat deres ratifikationsproces i bero, herunder Danmark, fordi 2 lande har stemt nej til traktaten.

Det er de 2 nejer i Frankrig og Holland, som har skabt den usikkerhed om forfatningstraktaten, som har givet anledning til, at tænkepausen overhovedet blev sat i gang. Derfor var indstillingen på udenrigsministrenes møde i weekenden, at tænkepausen forlænges indtil videre, og som statsministeren nævnte, vil medlemslandene på EU-topmødet om godt 14 dage med al sandsynlighed blive enige om at forlænge tænkepausen.

Der er brug for at give Frankrig og Holland tid efter deres valg, som først finder sted i maj og juni 2007, til at komme med deres forslag til, hvordan vi kommer videre, og der er brug for at give os alle tid til at finde fælles fodslag om, hvad der skal ske med forfatningstraktaten. Det var jo også Danmark og Irland, der kom op med forslag, da der var faldet nogle nejer i Danmark og Irland.

Det tyske EU-formandskab i første halvdel af 2007 vil formentlig få til opgave at fremkomme med forslag til en køreplan for det videre forløb og til at komme med forslag til konkrete elementer, som leder hen imod en løsning. Men det er naturligvis endnu for tidligt at sige, hvor vi lander. Der skal jo lige overstås disse valg.

Uanset uklarheden over forfatningstraktatens skæbne er der brug for, at EU i mellemtiden koncentrerer sig om at skabe konkrete resultater på de politikområder, der betyder noget for borgernes hverdag, f.eks. kampen imod international terrorisme, bedre miljøbeskyttelse, bedre fødevarerikkerhed, mere vækst og beskæftigelse osv. Det er nødvendigt, hvis den folkelige opbakning til EU-samarbejdet skal styrkes, og der var på udenrigsministermødet i weekenden også enighed om at komme videre på bl.a. disse områder.

Det er jo rart at se, at de områder, som den danske høring fremdrog som de vigtigste, faktisk også er dem, som vi generelt i Europa oplever som de vigtigste. Den danske EU-debat i tænkepausen har vist, at et stort flertal af danskerne fortsat ønsker et mere demokratisk og åbent EU. Det har længe været en dansk mærke-

sag i EU-samarbejdet, og regeringen vil også bruge meget energi på det arbejde i de kommende år.

Der er dog sket fremskridt igennem de sidste par år. Bl.a. på dansk foranledning er der nu drøftelser blandt medlemslandene om en ændring af Rådets forretningsorden i en mere åben retning. Om alt går vel, kan vi opnå politisk enighed under østrigsk formandskab om, at alle sager i fælles beslutningstagning med Europa-Parlamentet drøftes i fuld åbenhed i Rådet. Som et yderligere åbenhedstiltag i EU vil de dele af Rådets arbejde, som er åbent for offentligheden fra juni 2006, blive live transmitteret via internettet.

Regeringen hilser da også velkommen, at Kommissionen nu vil fremsende alle forslag til EU-lovgivning og høringsdokumenter direkte til de nationale parlamenter samtidig med fremsendelsen til regeringerne. Det er et godt signal, der er med til at styrke kontrollen med nærhedsprincippet, sådan som Danmark jo også har ønsket.

Det fremgår også af debatten i tænkepausen, at mange danskere gerne ser en mere sammenhængende og synlig rolle for EU på den internationale scene. Det kræver større vilje blandt medlemslandene til at tale med én stemme i udenrigspolitikken, og der er brug for et stærkere europæisk fingeraftryk på en lang række globale spørgsmål om Europas velstand, og med Europas demokratiske traditioner har vi mulighed for at få indflydelse på verdens problemer.

Der er skabt resultater i EU's eksterne politik gennem den seneste tid. Eksempelvis har EU ydet en stor indsats i de diplomatiske anstrengelser i forhold til Irans atomprogram. EU spiller en væsentlig rolle, hvad angår det internationale samfunds tilgang til Hamas, og mere generelt har EU vedtaget en væsentlig forhøjelse af budgettet til udenrigspolitiske tiltag. Indsatserne viser, at viljen er til stede.

Kl. 14.30

Men der er også behov for en række praktiske forbedringer. Det drejer sig bl.a. om bedre koordinering af EU's mange instrumenter i den udenrigspolitiske værktøjskasse, som man kalder det. Det gælder både i Bruxelles og i mar-ken. Disse praktiske forbedringer kan ske på baggrund af det nuværende traktatgrundlag.

Alt i alt må vi erkende, at EU befinder sig i en institutionelt uafklaret situation, som må få en ende senest i løbet af 2008. Men det betyder ikke, og det må ikke komme til at betyde, at EU er

gået i stå. Danmark vil fortsat arbejde for, at EU forbedrer befolkningernes vilkår og øger de europæiske borgeres sikkerhed og tryghed. Det gælder med hensyn til at kunne leve uden frygt for terrorisme og organiseret kriminalitet, med hensyn til at bekæmpe den afskyelige menneskehandel, ikke mindst med kvinder, med hensyn til at forbedre miljøet og med hensyn til at fremtidssikre Europa gennem en større indsats inden for forskning, udvikling og uddannelse, og det gælder naturligvis også med hensyn til at øge den økonomiske vækst og beskæftigelsen.

Udfordringerne er mange, opgaverne er store for EU, Europa har derfor hverken råd eller tid til at lade EU gå i stå.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til udenrigsministeren. Vi tager fat på ordførerne, og den første er ordføreren for forespørgerne, fru Elisabeth Arnold.

Forhandling

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil gerne som formand for Folketingets Europaudvalg bruge min taletid på kort at ride op, hvad der har været hovedsigtet bag tænkepausens aktiviteter, hvordan det har været organiseret, og hovedkonklusionerne.

Det vanskelige udgangspunkt for den danske tænkepause var, at vi stod over for en planlagt folkeafstemning om forfatningstraktaten, som blev aflyst. En tænkepause var noget, vi ikke tidligere havde fået ordre på, om jeg så må sige, fra højeste sted. Ingen har før prøvet, hvordan man organiserer en tænkepause. Det er jo også næsten umuligt at forestille sig, hvordan man gør sådan noget. Statsministeren havde så endvidere valgt, at den danske tænkepause skulle forankres i Folketingets Europaudvalg.

Det var en bunden og vanskelig opgave, der skulle løses, og jeg vil allerede fra starten gerne sige mange tak til alle mine kolleger i Europaudvalget, også tak til kollegerne ude omkring i landet, som har repræsenteret de forskellige organisationer, der har været med, og til de ministre, der har deltaget i mange af møderne. Det var faktisk ligesom at starte en jumbojet med et håndsving i få startet den her folkelige debat.

Fra starten var der nogle ting, vi besluttede os for at fjerne fra debatten. Vi ville ikke diskutere ja eller nej til den forfatningstraktat, som vi jo ikke anede om vi nogen sinde skulle stemme

om, det ønskede vi simpelt hen ikke at bruge al vores energi på. Vi ønskede heller ikke at gentage de mange, mange debatter om ja eller nej til EU, som jo har været igennem seks folkeafstemninger plus mellemliggende debatter. Vi besluttede faktisk også, at politikerne skulle holde sig lidt tilbage, politikerne skulle træde lidt i baggrunden, for det handlede jo om at finde ud af, hvad befolkningen egentlig mente om udviklingen i EU.

Så blev vi enige om fem overordnede spørgsmål, vi ville stille til befolkningen, og om, at vi ville have en tilbagemelding til Folketinget.

De fem spørgsmål, vi blev enige om, følger, men inden jeg begynder på dem, vil jeg lige sige, at når vi siger »enige om«, er det i virkeligheden en utrolig præstation, for det betød, at samtlige partier i Folketingets Europaudvalg var enige om disse fem spørgsmål, og det betød, at de otte organisationer og bevægelser, som også var engageret i tænkepausen, også var enige om disse fem spørgsmål. Det tog meget lang tid at blive enige om disse fem spørgsmål, men det lykkedes faktisk til sidst.

De fem spørgsmål, vi stillede, var, og jeg starter med det første: Hvilke grænseoverskridende problemer, som Europa står over for, bør der lægges særlig vægt på at løse, og hvilken rolle skal EU spille? Andet spørgsmål: Hvilke problemer er de største i EU-samarbejdet, og hvordan kan de løses? Tredje spørgsmål: Hvordan skal debatten om Europas fremtid og en eventuel ny traktat organiseres for at sikre bredde, dybde og legitimitet? Fjerde spørgsmål: Hvordan styrker vi borgerdeltagelsen i EU? Og femte spørgsmål: Hvor går Europas grænser?

Disse fem spørgsmål var vi i arrangementskredsen enige om at stille. Det viste sig senere igennem debattens forløb, at i hvert fald et af disse spørgsmål blev kasseret som totalt umuligt at svare på, nemlig spørgsmål 3. Det viste sig ikke at være formuleret på en måde, som gav mening i de folkelige forsamlinger. Mange reklamefolk har efterfølgende beskyldt os for at stille spørgsmål, som er uforståelige, men vi er altså kun dødelige politikere alle sammen, vi er ikke reklamefolk og har ikke forstand på, hvordan man organiserer den slags kampagner, sådan at det bliver letforståelige budskaber, som kan kaperes umiddelbart af enhver.

Men de fem spørgsmål, jeg nævnte her, var altså nogle, vi var enige om at stille, og de har så på deres glatte ansigt været mere eller mindre brugelige.

Men de tre af spørgsmålene her, nemlig hvilke grænseoverskridende problemer der er de største i EU-samarbejde, hvilke udfordringer der er de største, som EU har internt, og som de skal arbejde med, og hvor Europas grænser går, hvor stort Europa kan blive, var dem, der optog folk allerallermest rundtomkring i debatterne.

Kl. 14.35

Vi havde så selvfølgelig til vores rådighed nogle af de penge, som skulle have været brugt til folkeafstemningskampagnen, og dem fordelte vi på tre forskellige arrangementstyper. Der var nogle arrangementer, som Folketingets Europaudvalg selv organiserede, dels fordi vi gerne selv ville vide noget mere, ville være kloge, dels fordi vi også gerne ville foretage en systematisk og ordentlig høring om nogle af disse spørgsmål. Det gælder den meget omtalte folkehøring i Odense, som blev afviklet i slutningen af april. Så Folketingets Europaudvalg tog altså selv hånd om nogle af arrangementerne.

Derefter var der organisationerne, som under overskriften »Borgernes dagsorden« havde en del arrangementer, som var landsdækkende, og som omfattede de samme spørgsmål, som jeg har nævnt før.

Endelig var der så Nævnet til Fremme af Debat og Oplysning om EU, som kunne fordele til lokalarrangementer og til arrangementer, som ikke var knyttet til nogle af de tidligere nævnte organisationer, så folk kunne søge penge til lokaleleje, til annoncering, til betaling af foredragsholdere osv. osv.

Så der har været flere forskellige strenge at spille på, tre forskellige typer arrangementsorganiseringer og så i øvrigt først en fase om at nå til enighed om, hvordan det hele skulle tilrettelægges, derefter en ansøgningsrunde, derefter en gennemførselsrunde indtil maj måned og nu til sidst en afrapporteringsfase, som vi er midt i.

Hvordan det så er gået, kan jeg sige med nogle ganske korte opremninger og nogle få tal. Der har været ca. 33.000 borgere, som har klikket sig ind på »Borgernes dagsorden«. Det er en hjemmeside, som Folketingets EU-oplysning oprettede til formålet. Det har været en stor hjælp at have Folketingets EU-oplysning til brug for den her debat og understøttelsen af den. 33.000 borgere har klikket sig ind.

Der har været 127 arrangementer, som har været annonceret på hjemmesiden i løbet af tænkepauseperioden; der har fundet betydelig flere arrangementer sted, men de 127 arrangementer

har altså været direkte knyttet til den her aktivitet.

Så har der været 315 debatindlæg på hjemmesiden »Borgernes dagsorden«, og som sagt har det været især de tre af de fem spørgsmål, der har vakt stor interesse.

Af Folketingets egne aktiviteter kan jeg nævne to faghøringer. Den første har været om EU-Domstolens rolle i hele EU-systemet som integrationsmotor eller som regelfastsætter. Det var en meget spændende aktivitet, som vi lærte meget af. Vi havde også en høring om komitologisystemet, som allerede nu har medført, at Folketingets Europaudvalg har foreslået, at EU ændrer sine regler på nogle af disse områder, så vi får mere demokrati ind i komitologisystemet. Så uanset hvad der ellers kommer af satellitprojekter ud af det her tænkepauseprojekt, har vi allerede nu haft glæde af de høringer, vi har haft i Europaudvalgets regi.

Så har der været den store Europahøring i Odense, som allerede er blevet omtalt flere steder, og så er der blevet taget initiativ til et ungdomsparlament, som skal løbe af stablen den 27. september, og endelig slutter Folketingets aktiviteter med en plakatudstilling i slutningen af september, som stadig vil være til stede her på Christiansborg under Kulturnatten, og som vil være en retrospektiv udstilling af alle de plakater, som har været brugt i forbindelse med de folkeafstemninger, der har været i vores lange, lange samliv med EU fra dansk side. Det skal nok blive spændende at se på.

Budskabet i store træk fra denne tænkepause har først og fremmest været: Danskerne vil meget, meget gerne diskutere Europas fremtid. Der har ikke været nogen som helst problemer med at få folk til at interessere sig for det og få dem til at debattere og bruge tid på det. Det har ikke været til at få fat i så mange til møderne, men de, der er kommet til møderne, har været fulde af diskussionslyst, og de, der er kommet til folkehøringen i Odense, har været meget begejstrede for den og har villet anbefale andre også at deltage i lignende arrangementer, så modellen kan i hvert fald anbefales til senere brug.

Så kan jeg nævne selve budskaberne fra arrangementerne, som allerede har været berørt af både stats- og udenrigsministeren, nemlig at af grænseoverskridende udfordringer anses især terror- og miljøforureningsbekæmpelse at være nr. 1 og 2. Det er meget påfaldende, synes jeg, at terrorbekæmpelse og kriminalitetsbekæmpelse er noget af det, som borgerne forventer resulta-

ter af, de forventer, at Europa sammen kan udrette noget her. Jeg synes især, det er værd at lægge mærke til, at i den danske befolkning, hvor vi har et forbehold på området, er det altså der, hvor danskerne forventer store resultater. Det må også få os politikere til at lytte. Det er altså her, der forventes resultater, og det er måske her, vi får svært ved at levere dem, fordi vi ikke kan være med i alle faser af EU's retlige samarbejde.

Kl. 14.40

Af interne problemer i EU nævnes sving med midlerne – det er ikke noget nyt – og den store landbrugsstøtte, som man gerne vil have afviklet. Det er i og for sig heller ikke noget nyt, men det er meget rart at vide, at her er Folketinget faktisk helt i overensstemmelse med befolkningen. Der er i virkeligheden ikke nogen store uenigheder.

Der kom også mange nuancerede synspunkter frem. F.eks. er befolkningen udmærket klar over, at i et samarbejde mellem mere end 25 medlemslande kan beslutninggangene ikke blive superenkle. Man må acceptere et vist bureaukrati, og man må acceptere en vis langsomhed, for alle 25 lande skal høres, alle 25 lande skal være med, og man vil ikke give køb på demokratiet. Mindretal skal også have mulighed for at fremføre deres synspunkter.

Danskerne er generelt positive over for udvidelser af EU, hvis landene opfylder EU's krav til retssikkerhed, demokrati og menneskerettigheder. Det er et meget godt signal at få, for det viste sig også, at faktorer som religion og kultur ikke spiller den helt store rolle. De spiller i hvert fald en betydelig mindre rolle end udsigten til fred og stabilitet, demokrati og respekt for menneskerettigheder, så der er altså overraskende nuancer i befolkningen med hensyn til EU.

Var der også fiaskoer i debatten? Ja, jeg synes, man må være ærlig nok til at sige, at det var der. Der har ikke deltaget så mange mennesker i debatten, som vi havde håbet på. Dagspressen var ikke interesseret, men lokalpressen var interesseret, når der foregik møder forskellige steder rundt omkring i landet, og det havde vi meget stor glæde af. Ungdomsparlamentet, som vi havde ventet os en del af i Folketingets Europaudvalg, har afgivet for få besvarelser. Vi gennemfører Ungdomsparlamentet i en mindre udgave i slutningen af september, og vi har fået nogle gode svar, men ikke så mange, som vi havde forventet.

Var debatten god nok? Det kan man selvfølgelig altid diskutere bagefter. Jeg vil især gerne rose den planlægningsgruppe, der bestod af alle de organisationer, som indbyrdes er utrolig uenige om EU, for her kunne man trods alt samarbejde om at finde nogle fælles arrangementer. Det har de aldrig nogen sinde prøvet før, men jeg ved, at det har været en stor oplevelse for dem at skulle gennemføre nogle ting på trods af interne uenigheder.

Noget af det, der blev kritiseret fra debattørernes side rundt omkring i landet, var, at de syntes, politikerne holdt sig for meget tilbage i debatten. Man ønskede også mere aktion fra EU og undrede sig over tavsheden fra EU's side, og det synes jeg er nogle interessante tilbagemeldinger, netop fordi vi jo på forhånd havde sagt, at vi ville holde os lidt tilbage. Nu et års tid efter er vi altså kommet i den situation, at vi kan konstatere, at befolkningen faktisk gerne havde set, at vi havde været mere med, og det er selvfølgelig en melding, som man øjeblikkelig skal bringe videre til denne debat og sige: Nu har vi holdt os tilbage i et lille år, men nu er det altså meget passende, at vi kommer på banen og diskuterer den næste fase af tænkepausen.

Vi er glade for de ønsker om prioriteringer, vi har fået fra befolkningen. Vi er glade for de meldinger, vi har fået, og vi har også fået nogle ønsker om, hvordan vi for fremtiden skal prioritere EU's opgaver, så jeg kan kun sige fra Folketingets Europaudvalgs side, at vi synes, det har været et spændende forløb, og at vi har fået mange ideer til næste fase af tænkepausen.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren for forespørgerne. Vi går til ordførerrækken, og den første er fru Charlotte Antonsen.

Charlotte Antonsen (V):

Tænkepausen har ikke været så skidt, som nogle gerne har villet fremstille den. Der er blevet gennemført masser af arrangementer om EU og EU's fremtid, og tusindvis af danskere har deltaget, også mennesker der aldrig tidligere har deltaget i et EU-møde eller -arrangement. Både organisationer og bevægelser i samarbejde, partier sammen eller hver for sig, folketingsmedlemmer og specialister har blandet sig i diskussionen.

Det har især været befriende, at vi ikke har ligget i skyttegravene og råbt ja eller nej til vores politiske modstandere. Faktisk er vi kommet et

spadestik dybere. EU-debatterne rundtom i landet har været særdeles konstruktive og dermed også inspirerende for det danske EU-medlemskab.

Europaudvalgets formand, fru Elisabeth Arnold, har allerede gennemgået en stor del af resultaterne af den danske del af tænkepausen, og jeg kan tilslutte mig de mange rosende ord. I Folketingets Europaudvalg følger vi os i dag bedre klædt på til at rådgive statsministeren og udenrigsministeren om EU's fremtid i forbindelse med regeringschefernes topmøde her i midten af juni i Bruxelles, og vi er opsat på at medvirke til at skabe så stor enighed som muligt i Europaudvalget i forbindelse med den beretning, som vi skal afgive inden for de kommende uger. Med Europaudvalgets beretning om så vel tænkepausen som EU's fremtid er vi sikre på, at vores statsminister vil være velpåklædt til en konstruktiv debat på EU's topmøde.

Kl. 14.45

Det, at vi har haft en god EU-debat i Danmark, har dog ikke løst alle EU's problemer. Bl.a. er traktaten fortsat uafklaret. EU's forfatningstraktat er god for Danmark, og vi ville gerne have medvirket til at stemme ja til den. Men to lande har jo desværre stemt nej og dermed skabt usikkerhed om den nye traktats fremtid. EU's regler kræver som bekendt, at alle 25 lande siger ja til en traktatændring, for ellers kan den ikke gennemføres, så selv om 16 lande har sagt ja, og endnu et land, det kommende formandskabsland Finland, er på vej til det, kan der altså ikke vedtages en ny forfatningstraktat på nuværende tidspunkt. Nejerne har bragt så megen usikkerhed ind i gennemførelsesprocessen, at vi i Danmark og flere andre lande har måttet sætte ratifikationsprocessen i stå. Denne pause ser ud til at skulle vare mindst et år endnu, og først efter nyvalg i Holland og Frankrig er der igen håb om fremdrift i de to lande.

EU's fremtid blev drøftet for et par dage siden på udenrigsministrenes møde i Wien. Efter regeringsskiftet i Tyskland har vi mødt helt anderledes konstruktive Europatanker hos den nye tyske regeringschef Angela Merkel. Tyskland pressede sammen med Spanien kraftigt på for at bringe EU-samarbejdet fremad, og forfatningstraktaten fik nyt politisk liv. Desværre kan ikke alle medlemslandene støtte denne linje, og derfor må vi i EU overveje alternative løsninger.

Statsministeren opstillede allerede i sin tale på Københavns Universitet for en måneds tid siden tre mulige løsninger for EU's fremtidige

traktatgrundlag: Enten går vi videre med forfatningstraktaten, eller også sker der ingenting, og EU kører videre med de nuværende traktater, og endelig er der en tredje løsningsmulighed, hvorefter de 25 lande ser sig om efter et nyt kompromisforslag. Det er det, der er blevet døbt en såkaldt minitraktat.

I Venstre ser vi helst, at forfatningstraktaten snarest muligt kan ratificeres, for den leverer faktisk nogle af de løsninger, som borgerne har efterlyst i forbindelse med vores tænkepause. Her tænker jeg på muligheden for et mere effektivt samarbejde om at bekæmpe terror, menneskehandel og international kriminalitet samt en skarpere udenrigspolitisk profil på verdensscenen.

Kan forfatningstraktaten ikke gennemføres, må vi søge et alternativt kompromis, og her kan den såkaldte minitraktat komme i betragtning. Det vil være en god idé at forsøge at enes om såkaldt institutionelle ændringer, fordi der er behov for større beslutningsdygtighed, der er behov for mere demokrati og åbenhed, og der er behov for mere kontinuitet i samarbejdet i EU. Det sidste kan gennemføres med længere valgperioder for EU's formand end de nuværende 6 måneder.

Institutionelle ændringer er nødvendige, selv om de sandt for dyden ikke er folkelige at diskutere. Når ændringerne er nødvendige, er det, fordi der er i allerhøjeste grad et behov for at bringe EU tættere på borgerne. Det aldeles ufolkelige begreb institutionelle ændringer drejer sig i virkeligheden om at gøre EU-samarbejdet mere åbent, mere demokratisk og mere effektivt. Europæerne skal have bedre mulighed for at følge de politiske beslutninger i fællesskabet, og det skal gøres ved større åbenhed om beslutningerne i så vel det danske Folketing som EU.

Nok så vigtigt er det at gøre det lettere for så vel Ministerrådet som Europa-Parlamentet at gennemføre EU-lovgivningen. Når det bliver hurtigere at gennemføre lovgivningen i EU, bliver det samtidig lettere for befolkningerne og deres formidlere, altså journalister, lobbyister, interesseorganisationer og politiske partier, at følge beslutningsprocessen. I dag går der i gennemsnit et par år, fra et EU-lovforslag bliver fremlagt af EU-Kommissionen, til det er vedtaget i så vel Ministerrådet som Europa-Parlamentet. Det er meget lang tid, ca. fire gange så lang tid, som når vi gennemfører ny lovgivning i Folketinget, og den meget langsommelige beslutningsproces betyder i praksis, at det mange gan-

ge er svært for borgerne at følge EU-lovforslagene fra start til det endelige kompromis.

I realiteten er det kun en lille del af EU's praktiske politik, der opnår en større opsætning i landets aviser og elektroniske medier, og derfor får vi aldrig et klart billede af, hvad EU klarer til daglig. Megen af offentlighedens interesse samler sig til gengæld om problemsagerne og ofte om de små detaljer af de vedtagne EU-beslutninger, der strider mod en eller anden dansk regel. Vi får med andre ord et ufuldstændigt billede af, hvad EU kan præstere.

Jeg vil komme med et enkelt eksempel. Hvor mange mennesker er egentlig klar over, hvor meget der gøres i EU for at hjælpe de allerfattigste lande i verden? EU har for længst gennemført en fælles udviklingsbistand, som giver de allerfattigste lande i verden mulighed for at sælge deres varer til os helt uden told, og vel at mærke samtidig med at de pågældende lande gerne må beskytte deres hjemlige produktion.

Kl. 14.50

Ved folkehøringen i Odense nævnte omkring halvdelen af deltagerne, at EU skal spille en større rolle ved at øge bistanden til og fremme handel med ulande. Det er allerede i fuld gang, men i Venstre er vi enige i, at der kan gøres mere. Ulandspolitik er en grænseoverskridende opgave, som klares langt bedre i fællesskab end af de enkelte lande alene.

Nye institutionelle regler kan, uanset hvor kedeligt det lyder, bidrage til at rette op på dette misforhold. Hvis beslutningsprocessen bliver kraftigt kortet af ved mere effektive beslutningsregler, bliver det lettere for os alle at følge EU-forslagene fra start til slut, især hvis dørene samtidig åbnes for de politiske debatter, og der kommer flere EU-politikere i front, som kan forklare og personificere EU's politik. Institutionelle ændringer er med andre ord folkelige, men vi skal hverken tale om dem eller afholde folkeafstemninger om dem isoleret. Vi skal blot gennemføre dem for at bringe EU tættere på.

Disse ændringer af institutionerne og andre traktatmæssige justeringer medfører ikke nødvendigvis, at Danmark formelt må afgive suveræniteten, og dermed er det givet, at vi på baggrund af en minitraktat ikke nødvendigvis skal gennemføre en folkeafstemning i Danmark. I Venstre er vi helt enige med udenrigsministeren i de udtalelser, han kom med i går. Efter vores opfattelse skal der ikke være folkeafstemning for enhver pris. Mindre traktatændringer vil kunne gennemføres af Folketinget, ligesom vi

gennemførte den forrige Nicetraktat, og i virkeligheden er det vel også det, vi har ansvaret for som medlemmer af Folketinget.

EU behøver ikke gå i stå, fordi den traktatmæssige fremtid er uafklaret. Vi må gå videre med at løse de opgaver, der presser sig på. Ud over de forskellige politiske tiltag med budget, landbrug, terror osv. er der også brug for, at EU fortsætter sin hidtil største succes. Vi må fortsat tilbyde Europas nye demokratier medlemskab af klubben, og vi håber fortsat at kunne byde Rumænien og Bulgarien velkommen den 1. januar 2007, når de sidste forberedelser til EU-medlemskabet er kommet på plads.

Vestbalkan presser sig også på. Makedonien og Kroatien er på vej ind i EU, og senest har også det nye land Montenegro vist interesse for EU. Jo flere der er med, jo større bliver trykningen for europæerne, og derfor er der behov for en forbedret naboskabspolitik i EU med den omfattende assistance, vi allerede i dag leverer til Ukraine i form af politisk, økonomisk og administrativt samarbejde, som forbillede. Den politik skal udbredes til andre nabolande.

For Venstre er det vigtigt at understrege, at der er tale om en starthjælp for de europæiske demokratiske lande, der ikke er medlemmer af EU i dag. Der er ikke tale om, at disse lande skal have et B-medlemskab af EU, så det, at man forbedrer naboskabspolitikken, er altså noget, som også vil give disse lande en tættere tilknytning til EU i den pause, der kommer, frem til de kan optages og vi kan optage dem i EU. Det er klart, at nabopolitik også handler om de ikkeeuropæiske nabolande, for det er uhyre vigtigt, at vi også er på god fod med dem.

Til slut vil jeg gerne på vegne af Venstre, Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre og SF fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget finder fortsat, at forfatningstraktaten er et godt grundlag for det europæiske samarbejde, og bekræfter, at den politiske aftale af 2. november 2004 stadig udgør grundlaget for de fem partiers samarbejde.

Folketinget opfordrer regeringen til at arbejde aktivt for forfatningstraktatens gennemførelse, idet man tager hensyn til resultaterne af medlemslandenes ratifikationsprocesser.

Folketinget noterer, at tænkepausen har givet værdifuld inspiration til dansk europapolitik, og

opfordrer regeringen til at fastholde muligheden for en bred EU-debat.

Folketinget opfordrer regeringen til parallelt hermed at arbejde for:

- åbne ministerrådsmøder om alle lovgivnings-sager,
- åbenhed og forenkling af EU's arbejdsgange, herunder offentlighed om lobbyisme,
- tidlig orientering af de nationale parlamenter,
- fuld aktindsigt for EU-borgere,
- styrkelse af EU-samarbejdet om klima- og miljøproblemer, bekæmpelse af terrorisme og organiseret kriminalitet, herunder menneskehandel, samt fremme af forskning, udvikling og uddannelse, vækst og beskæftigelse samt en mere effektiv fælles udenrigspolitik,
- øget hensyntagen til miljø-, sundheds- og forbrugerbeskyttelse ved gennemførelse af det indre marked.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 81).

Kl. 14.55

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Der er foreløbig tre, der har bedt om ordet for korte bemærkninger, og det er hr. Rune Lund, hr. Morten Messerschmidt og hr. Svend Auken.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Jeg synes også, at vi har haft en meget spændende debat i tænkepausen, og jeg synes også, at Europahøringen i Odense var meget spændende. Men det, som er meget vigtigt at få slået fast i debatten her, er jo, at i Danmark får man kun et mandat ved en folkeafstemning.

Jeg ved, at både udenrigsministeren og statsministeren og nu også Venstres ordfører her fra Folketingets talerstol har været fremme og sige, at det ikke er sikkert, der bliver en folkeafstemning, hvis der kommer en ny traktat. Det synes jeg egentlig er meget mærkeligt, og jeg vil egentlig gerne være lidt konkret og spørge ordføreren for Venstre: Hvis der kommer en ny traktat, hvorefter der bliver flere flertalsafgørelser eller som udgangspunkt flertalsafgørelser kombineret med f.eks. en udenrigsminister og en præsident/en fast formand for EU, vil Venstre så garantere, at en sådan traktat kommer til folkeafstemning?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jamen vi kan ikke garantere noget som helst, før vi kender indholdet af den nye traktat. Det, jeg har sagt, er blot, at vi i lighed med dengang, vi ratificerede Nicetraktaten, har en mulighed for at ratificere den her i Folketinget efter en helt normal procedure. Det siger sig selv, at hvis der er tale om suverænitetsafgivelse, kan vi ikke bare gøre, hvad vi finder for godt, men vi må altså se traktaten, før vi kan udtale os skråsikkert om det spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Nu stillede jeg sådan set et meget konkret spørgsmål. Jeg spurgte: Hvis der principielt bliver indført flertalsafgørelser, og hvis der samtidig kommer en udenrigsminister og en fast formand/præsident for EU, vil Venstre så garantere, at noget sådant kommer til folkeafstemning? Grunden til, at jeg synes, det er vigtigt at få en sådan garanti fra Venstre, er jo, at de fleste mennesker i Danmark bestemt opfatter det, at man giver mere magt til de store lande, som en afgivelse af suverænitet. Det vil man jo gøre, hvis man i højere grad går over til flertalsafgørelser, sådan som det lå i EU-forfatningen, og hvis man gennemfører det uden at love befolkningen i Danmark en folkeafstemning, synes jeg ærligt talt, det er udemokratisk.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Det er altså svært at svare skråsikkert på hr. Rune Lunds spørgsmål, og jeg kan komme med et eksempel.

Allerede i den nuværende traktat er der jo inden for traktatens rammer mulighed for at gå fra enstemmighed til kvalificeret flertal. Det udløser i sig selv ikke en suverænitetsafgivelse, og det vil altså ikke medføre, at vi skal have en folkeafstemning, medmindre fem sjettedele af Folketinget kræver det.

Med hensyn til en fælles udenrigsminister er der jo allerede i dag nogle, der vil hævde, at den udenrigspolitiske repræsentant, Solana, er vores fælles udenrigsminister.

Det kommer meget an på, hvordan den nye traktat er skruet sammen, og hvor mange ting der er med. Vi har sagt for længst, at hvis forfatningstraktaten bliver gennemført i sin nuværende form, skal vi naturligvis have en folkeafstemning, men hvis der kun bliver skrevet to nye pa-

ragraffer ind, mener vi faktisk, det er urimeligt at ulejlige borgerne. Her i Folketinget er vi jo vant til at repræsentere borgerne i det, der kaldes mindre politiske sager.

Kl. 15.00

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Nu er det at afholde folkeafstemning jo en mulighed for borgerne og ikke en tvangsforanstaltning over for borgerne.

Men det, jeg egentlig gerne vil spørge om, er: Jeg forstår, at ordføreren har været glad for tænkepausen og er glad for, at vi har brugt en masse millioner kroner på at involvere borgerne og få en god debat, som vel egentlig snart har været et års tid og skal vare endnu længere, men synes ordføreren ikke, det virker mærkeligt, at man holder en så lang tænkepause og bruger en masse ressourcer for at ende med at sige til borgerne: Tak for jeres tanker og tak for jeres deltagelse, men nu må I gå hjem, for I har ikke mere at gøre her, og I får ikke lov til at være medbestemmende? Ville den logiske konsekvens af, at man har en så lang tænkepause, ikke være, at de, der har fået lov til at tænke tanker, også får lov til at være med til at beslutte, hvilke tanker der skal vedtages?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jamen jeg håber da bestemt, at de borgere, der nu har meldt sig i EU-debatten her i Danmark, vil fortsætte med at tænke og debattere. Det indgår altid i politikeres overvejelser og beslutninger, hvad befolkningen mener og siger. Det er klart, at vi er tættest på vores egne medlemmer, men i al almindelighed følger vi her i huset debatten meget intenst, så selvfølgelig vil det, der kommer frem, indgå i alt, hvad der kommer fremover om EU.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Én ting er, at man tager de tanker, andre har tænkt for en, med i betragtning, men når man nu har bedt folk om at involvere sig aktivt i debatten, har skrevet store rapporter om, hvad folk mener, og har foretaget meningsanalyser og alle mulige beregninger, ville det så ikke være meget fair og meget logisk, at man også drog konsekvensen af det og sagde, at så må folk også være med hele vejen? Jeg synes, det virker lidt i retning af snyd, at man siger: I må godt være med

95 pct. ad vejen og tænke tanker, men de sidste 5 pct., når selve beslutningsproceduren træder i kraft, er det altså kun politikerne her på Christiansborg, der må være med i.

Ordføreren har jo fuldstændig ret i, at ud fra en rent juridisk fortolkning er der ikke noget suverænitetsafgivende i at gå fra enstemmighed til flertalsafgørelser. Men politisk set virker det altså meget besynderligt, at man lader folk være med til at tænke tanker, men ikke vil lade dem være med til at træffe beslutningerne. Kan ordføreren ikke godt se det?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jamen befolkningen er altså med til at træffe beslutninger, for de er med til at sammensætte Folketinget, og vi fører jo også EU-politik til daglig. Vi har lige været med til at give mandat til en kæmpestor sag, nemlig servicedirektivet, som forhåbentlig vil få en meget stor konsekvens her i landet i form af flere arbejdspladser osv., og vi er jo valgt direkte af folket.

Vi kan altså ikke komme det nærmere. Der er ikke nogen tvivl om, at hvis forfatningstraktaten bliver vedtaget i sin nuværende form eller meget tæt på den, skal vi selvfølgelig have en folkeafstemning. Det har vi allerede lovet, så det er allerede fastslået. Men hvis der kun bliver tale om nogle småjusteringer, f.eks. på det institutionelle område, vil det altså ikke være rimeligt at ulejlige folk med det.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg gav udtryk for kritik, da statsministeren lancerede tanken om en minitraktat, og jeg gav også udtryk for kritik her i weekenden, da det i hvert fald blev udlagt i pressen, som om udenrigsministeren nu vil rejse diskussionen om en minitraktat og endda en diskussion om folkeafstemning/ikke folkeafstemning. Nu gør Venstres ordfører det samme. Jeg er glad for, at de to ministre ikke gjorde det i deres besvarelse, men nu gør Venstres ordfører det alligevel.

Jeg skal ikke underkende, at der er megen fornuft i selve ræsonnementet, men er det særlig fornuftigt, er det særlig klogt at rejse denne diskussion på nuværende tidspunkt? Tager det ikke ligesom indholdet ud af det, vi har været enige om, nemlig at det først og fremmest var Frankrig og Holland, der skyldte os andre et svar? Og er det klogt at starte en diskussion om nye traktater og en eventuel folkeafstemning på

et tidspunkt, hvor der ikke foreligger en sådan afklaring? Det giver jo anledning til alle de spørgsmål, som hr. Rune Lund og hr. Morten Messerschmidt og mange andre vil stille, og har fru Antonsen og jeg ikke en fælles interesse i at undgå en sådan debat?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg har altså ikke nogen interesse i at skjule noget for befolkningen, og jeg mener, det er fuldstændig åbenbart, at det jo ikke er en hvilken som helst traktatændring i EU, der vil kræve en folkeafstemning.

Det, at udenrigsministeren melder ud på nuværende tidspunkt, opfatter jeg som rettidig omhu, og det er i øvrigt fuldstændig parallelt med det, der skete forud for Nice, hvor den daværende socialdemokratiske EU-ordfører, hr. Jacob Buksti, og jeg sagde meget tidligt i forløbet, at det ikke var sikkert, at småændringer som dem, vi endte med i Nice, ville føre til en folkeafstemning.

Kl. 15.05

Jeg er faktisk ikke enig med den socialdemokratiske ordfører. Jeg mener ikke, vi skal forsøge at skjule nogen ting. Det, der ligger fast, er, at det er forfatningstraktaten, som er det grundlag, vi arbejder på nu, og jeg er da glad for, at Socialdemokraterne har opgivet at erklære traktaten for død, som man gjorde for et års tid siden. Det er forfatningstraktaten, der er det grundlag, vi arbejder på, men at sige, at der kan være alternative løsninger, hvis vi skal nå frem til et kompromis i Europa, mener jeg da ikke er noget, der kan skræmme nogen.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Fordi man tilbageholder ukloge bemærkninger, er det jo ikke udtryk for, at man skjuler noget. Det er bare udtryk for, at man opfører sig fornødt.

Hvad er egentlig formålet med, at man nu går ud med en ny melding? Sidste år var vi enige om en melding om, at vi stod bag forfatningstraktaten, og at det nu var Frankrig og Holland, der på samme måde som Danmark efter nej til Maastricht måtte komme med deres svar. Men som statsministeren og udenrigsministeren så rigtigt har påpeget her i dag, er der masser af ting, vi kan gøre inden for de bestående traktater, så der er ingen grund til at have nogen hvilepause eller tænkepause. Der er ingen grund til at

holde en tænkepause, og det vil være uklogt at starte en diskussion, som kun vil give anledning til en masse misforståelser, fordi der kun er tale om tankespind og hypotetiske antagelser og ikke om realiteter.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Der er jo ingen af os, som i dag kan sige noget om, hvad realiteterne er. Vi er 25 lande, 2 lande har sagt nej, og derfor kan forfatningstraktaten ikke bare glide igennem i sin nuværende form. I den situation er der altså flere forskellige muligheder: Enten får vi noget mindre, eller også får vi det, vi allerede kender, eller måske bliver det til slet ingenting.

At vi har en åben diskussion med befolkningen om det mener jeg faktisk er fornuftigt og altså ikke, som den socialdemokratiske ordfører siger, uklogt. I den forbindelse vil jeg godt complimentere Socialdemokraterne for, at de i stigende grad er klare i mælet med hensyn til at stadfæste og understrege, at forfatningstraktaten er grundlaget for den debat, vi har i Europa. Det er jo ikke mere end et par uger siden, hr. Svend Auken sammen med sin formand i en kronik krævede et memorandum med alverdens ændringer til forfatningstraktaten, så hvem der har været klog, og hvem der har udvist rettidig omhu, tror jeg altså ikke, vi bliver enige om.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Jeg giver ordet til hr. Svend Auken som ordfører.

Svend Auken (S):

Statsministeren har fuldstændig ret, når han siger, at det interessante ved de mange tilkendegivelser, vi har fået under tænkepausen – ikke bare ved folkehøringen i Odense, men i det hele taget – er, at de afspejler et Danmark, der er optaget af Europa. Jeg vil sige et Danmark, som er kritisk/positivt optaget af Europa, men ikke et todelt Danmark. Altså ikke et for og imod-Danmark, men et Danmark og danskere, der er optaget af det europæiske samarbejde.

Jeg vil godt prøve at give mit bidrag, og det ligger ikke så langt fra det, vi har hørt fra de to ministre, hvis besvarelser af forespørgslen jeg siger tak for. Jeg vil prøve at beskrive et par hovedelementer i denne danske konsensus.

Jeg tror, det store flertal af danskere ønsker et enklere, mere åbent og mere demokratisk europæisk samarbejde. Dernæst ønsker man større

europæisk udenrigspolitisk fællesoptræden, mere disciplin og loyalitet, og endvidere ønsker man en bedre indsats over for de fælles grænseoverskridende problemer som terror, kriminalitet, klima, miljø og arbejdsløshed. Man har også et ønske om, at miljø, sundhed og forbrugerbeskyttelse skal være højt prioriteret, når vi gennemfører vores økonomiske samarbejde ved realiseringen af det indre marked, og endelig ser man positivt på udvidelsen og kommende udvidelser af EU, forudsat at betingelserne er opfyldt, og at EU er i stand til at modtage de nye lande.

Disse elementer kunne man kalde en dansk konsensus. Det synes jeg faktisk er meget positivt, og det er derfor, Socialdemokratiet i forlængelse heraf har lanceret tanken om et memorandum, dvs. en rundskrivelse til andre lande om, hvad man ud fra disse sigtepunkter kan gøre inden for de bestående traktater – ikke som fru Charlotte Antonsen helt fejlagtigt siger ved ændring af traktaterne, nej, inden for rammerne af de bestående traktater.

Kl. 15.10

Jeg vil bare nævne elementerne i et sådant memorandum med opfordring til, at når vi samarbejder partierne imellem, prøver vi at finde frem til de konkrete formuleringer. Et sådant initiativ har jo kun mening, hvis regering og opposition i dette spørgsmål kan finde hinanden. Hvad angår åbenhed, nærhed, demokrati, er forfatningstraktaten et godt grundlag for os at se videre på, men meget kan gøres inden for de bestående traktater. Det glimrende forslag til vedtagelse, fru Charlotte Antonsen fremlagde, indeholder en række forslag. Åbne ministerrådsmøder, åbenhed om lobbyisme og hørings svar, åben forvaltning, fuld aktindsigt for borgerne står der i vedtagelsen. Det er et glimrende forslag.

Komitologi, som udvalgets formand fru Elisabeth Arnold nævnte før, er også et oplagt emne for mere demokratiske metoder. Stærkere inddragelse af de nationale parlamenter, som Barroso har peget på, kan man også følge op. Jeg ved ikke, om Messina II-erklæringen er en god idé med hensyn til værdier og holdninger, men selve det at tilkendegive nogle holdninger til, nogle værdier for det europæiske samarbejde er fornuftigt.

Det andet hovedpunkt er så det udenrigspolitiske samarbejde, herunder større koordination mellem den høje repræsentant og Kommissionen. Det kan ske inden for de bestående traktater,

og det arbejder man på. Jeg har endda forstået, at den danske regering er positivt indstillet over for det.

Det gælder flere ressourcer, også til de repræsentationer, informationskontorer, man har i forvejen, som da kan bruges til udvikling af en egentlig udenrigstjeneste. Det gælder større disciplin og loyalitet, jeg tror, det virker tosset på mange, at vi i FN's Sikkerhedsråd optræder forskelligt. Hvorfor dog ikke prøve at have en fælles EU-optræden? Det giver vægt. Vi har de to faste medlemmer, og vi har jo som regel også to medlemmer i øvrigt i FN's Sikkerhedsråd valgt af medlemskredsen i EU. Det kan give stor gennemslagskraft, hvis vi er i stand til at samarbejde.

Så er der inden for rammerne af de bestående traktater mulighed for at udarbejde strategier for enkelte spørgsmål, og når man implementerer strategierne, er der da mulighed for at vedtage disse implementeringsbeslutninger med et kvalificeret flertal.

Det gælder nærområderne: I Nordafrika, både når det drejer sig om energi, og når det drejer sig om flygtninge, indvandringspresset; i Mellemøsten, hvor vi har fælles interesse i et sikkert Israel og et levedygtigt Palæstina; i Rusland, hvor vi er interesseret i energi, demokrati og globalt partnerskab; og på Balkan, hvor det drejer sig om stabilitet, demokrati, mulighed for medlemskab.

Så er der en fælles global optræden, hvor vi jo har haft gode erfaringer, hvad enten det har været WTO, de store miljøkonventioner eller en lang række andre globale forhandlinger; lad os dog styrke dette.

Endelig er der spørgsmålet om De Forenede Stater, der er vores store allierede, men også et land, som vi kan have forskellige meninger og synspunkter om. Hvis vi skal have vægt i det samarbejde, vi gerne vil have med De Forenede Stater, er en fælles optræden en forudsætning.

Det tredje hovedpunkt er en mere effektiv indsats over for grænseoverskridende problemer. På terrorområdet kan der gøres meget på politisiden. Jeg er i stigende grad blevet skeptisk over for at indsamle hundredvis af milliarder af enkeltoplysninger og opbevare dem i lagre. Det tror jeg også man er blevet mere og mere skeptisk over for i USA, hvor ideen stammer fra, men alt, hvad der er virkningsfuldt uden at krænke borgernes retssikkerhed ved terrorbekæmpelse, bør vi være positive over for.

Der er kriminalitet, hvor ikke mindst en række af vores kolleger har været dygtige til at sætte spørgsmålet om menneskehandel på dagsordenen; her kan EU gøre en indsats, der er endnu stærkere end den, man gør i forvejen. Det gælder også økonomisk kriminalitet og arbejdsløshed, herunder den danske flexicurity model, større satsning på investering og forskning, som statsministeren var inde på.

Der er miljø, klima, hvor der var diskussioner af en fælles energipolitik allerede i 1990, og op til Maastrichttraktaten i 1992 foreslog Danmark et særligt kapitel om energipolitikken. Det kom vi desværre ikke igennem med. Men nu kan alle se, at der er behov for en sådan fælles energipolitik til sikring af forsyningssikkerhed og energi-effektivitet, men også til sikring af miljø og forebyggelse af klimaforandring.

Så er der hele spørgsmålet om markedet og borgerne. Det er jo ikke kun i Danmark, at den diskussion kører om, at man må forene hensynet til borgernes forbrugerbeskyttelse, miljø og sundhed med gennemførelsen af det indre marked.

Endelig er der et aspekt, som optager meget af tiden i Europa-Parlamentet og andre steder, hvor vi også fra dansk side burde have vores bud, nemlig vedrørende hele den sociale dimension.

Kl. 15.15

Danmark har tidligere været et foregangsland på en række af de områder, der optager hele Europa. Flexicurity, den danske velfærdsmodel, som har været under angreb, efterspørger man nu over hele Europa, og man er optaget af den. Der er satsning på vedvarende energi og en fremsynet energipolitik, en fremsynet miljøpolitik, og Danmark bør selvfølgelig på disse områder være et foregangsland igen og presse udviklingen frem i Europa.

Der er mange, der taler om krise for det europæiske samarbejde, men faktisk lever Europa og det europæiske samarbejde. Med alle dets fejl blev der vedtaget finansielle retningslinjer frem til og med 2013; der er med alle dens fejl vedtaget en regulering på kemikalieområdet, der udfaser 2.000 farlige kemikalier i løbet af de nærmeste par år; vi har fået et servicedirektiv med respekt for værtslandets regler, når man sikrer den lige adgang, og for velfærdssamfundets kerneydelser; vi har forhindret tosset lovgivning på hele softwarepatentområdet osv. Europa lever, men det er klart, at der kan gøres meget mere.

Jeg tror i virkeligheden, der er en konsensus i Danmark. Der er jo ingen grund til, at partipolitisk spil mellem højre og venstre side og regering og opposition skal stille sig hindrende i vejen for en samlet melding fra vores side.

Ligesom vi ville være optaget af, hvad andre lande skrev til os om de her ting, ville de også være interesserede på nuværende tidspunkt i at få noget at vide fra os. Det kan være konkrete forslag, javel, men jeg tror, Danmark kan komme med en samlet fremstilling – det er i hvert fald vores ambition – en fremadrettet beretning om, hvad vi kan gøre inden for de bestående traktater. Vi vil satse meget på, at Danmark kan komme med en sådan bagage.

Selvfølgelig vil vi bruge statsministeren og regeringens medlemmer som budbringere i denne proces. Jeg mener, at de står langt stærkere, også som regering, hvis de kan henvise til, at der er bred politisk enighed bag det her. Det er altså det, vi forestiller os, og det er det, vi håber. Og jeg glæder mig over i de to besvarelser, vi har hørt her i dag, at afstanden mellem regeringen og oppositionen på alle de indholdsmæssige punkter er til at overse.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Ja tak. Der er flere, der har bedt om ordet for korte bemærkninger: hr. Morten Messerschmidt, fru Elisabeth Arnold, hr. Rune Lund og hr. Jesper Langballe. Først hr. Morten Messerschmidt.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Nu hørte vi før, at Venstres ordfører synes, at der ikke var noget mærkeligt i, at man først har en lang debat med folket og fik en tænkepause og hørte alle de synspunkter, som befolkningen måtte have, og så i øvrigt træffer beslutningen herinde på Christiansborg, for vælgerne kan jo bare vælge nogle politikere, som de er enige med EU-politikken om.

Jeg vil sådan set bare høre, om hr. Svend Auken som Socialdemokraternes ordfører er enig i det synspunkt, for jeg kunne da godt lide at vide, om ikke hr. Svend Auken har forståelse for, at der er noget paradoksalt ved, at man først bruger en masse ressourcer, en masse tid, involverer en masse mennesker i at få en debat i gang, og når man er lige ved at være i mål, siger man så til de mennesker: I øvrigt så skal I ikke være med til at beslutte noget. Er hr. Svend Auken ikke enig i, at det er ret paradoksalt?

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg er fuldstændig enig i, at vi bør give befolkningen en mulighed for at følge med i debatten og give sine synspunkter til kende. Og det er derfor, hr. Messerschmidt og jeg har været fuldstændig enige om, at vi skal åbne dørene for arbejdet i Europaudvalget, så alle kan følge med. Jeg håber, vi kan få en mulighed for, at der bliver en radiotransmission, så også borgere, der ikke bor i Københavnsområdet, får mulighed for at følge med.

Det er også derfor, jeg gerne vil have, at de nationale parlamenter bliver inddraget tidligere, og at Europaudvalget kommer med i beslutningsprocessen tidligere. Det er jo ikke kun traktatændringer, der har interesse. Det er den daglige politik, det er formuleringen af den daglige europapolitik, hvor vi skal finde metoder, som gør, at mennesker hurtigt kan sætte sig ind i europapolitikken og øve medindflydelse. En af de metoder er det forslag om fuld aktindsigt, som vi har stillet i dag.

Kl. 15.20

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for svaret. Det synes jeg var meget opmuntrende. Jeg skal bare have bekræftet, at det skal forstås på en sådan måde, at når vi nu på et eller andet tidspunkt kommer igennem tænkepausen og vi får en eller anden ny traktat, som der skal stemmes om – uanset om den så bliver baseret på forfatningen eller om det bliver et helt nyt dokument med ændringer i forhold til det, vi har i dag, formodentlig af institutionel karakter, hvor man ændrer på stemmeprocedurer og den slags; det vil sige en sådan traktat, som måske ikke ud fra sådan en stringent juridisk analyse skal til folkeafstemning – vil Socialdemokraterne så insistere på, at vi får sådan en traktat til folkeafstemning? Naturligvis for at sørge for, at man netop har den folkelige opbakning, som er helt afgørende i EU-politikken. Det vil jeg bare gerne have en endelig bekræftelse på.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Det har været min pointe, at den traktat, vi forholder os til, er den, som er vedtaget i Europa, det er den, som vel 16 lande allerede har taget stilling til. Og om et års tid vil vi, hvis vi regner Rumænien og Bulgarien med – hvad der vel er god grund til at gøre – være helt oppe på 19-20

lande, der har ratificeret den. Det er den, vi forholder os til.

Jeg har advaret regeringsmedlemmer og Venstres ordfører imod at begynde at gøre sig spekulationer om andre traktater, indtil vi har fået afklaret det. Og derfor ville jeg jo forsynde mig mod mit eget princip – det er altid svært inden for et kort tidsrum – hvis ikke jeg ville lægge vægt på ikke at deltage i den slags spekulationer.

Den traktat, vi nu har, skal til folkeafstemning – det vil jeg gerne vedstå – hvis den kommer igennem det franske og hollandske regeringssystem.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

I forbindelse med gennemgangen af befolkningens holdning til eventuelle kommende udvidelser af EU sagde den socialdemokratiske ordfører, at noget af det, der optog folk meget, var absorptionskapaciteten, altså om EU havde mulighed for at optage nye medlemslande. Og jeg mindes ikke at have set nogen som helst vægt på dette synspunkt nogen steder i de afrapporteringer, der er kommet fra tænkepausedebatterne. Så jeg vil gerne spørge, hvor hr. Svend Auken har belæg for det fra.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg tror altså, vi skal være varsomme. Det var en stor succes med folkehøringen i Odense, men det er jo ikke sådan en eller anden guddommelig fokusgruppe med de endegyldige sandheder, vi her har etableret. Jeg tror i høj grad, at noget af diskussionen om eksempelvis Tyrkiets medlemskab har hængt sammen med, hvordan det vil påvirke vores egne samfund, og jeg synes ikke, det er nogen negativ diskussion at diskutere, om vi har kapacitet til at optage nogen. Det stod også i Københavnskriterierne i sin tid. Så det, jeg forsøgte, var på eget ansvar at give et signalment af en dansk konsensus, hvori jeg mener det her indgår. Jeg gav ikke et referat af folkehøringen eller noget andet. Jeg tager ikke nogen til indtægt. Jeg prøver bare at give mit eget signalment af noget, som jeg egentlig tror er ganske spændende, nemlig en bred dansk enighed.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det var et interessant svar, hr. Svend Auken gav, fordi det præcis var det, det jo netop var. Det var

et politikerudtryk, det der udtryk absorptionskapacitet. Det udtryk figurerer overhovedet ikke i den offentlige debat. Det, folk har lagt vægt på ved kommende udvidelser, har været – som den socialdemokratiske ordfører ganske rigtigt sagde – at landene opfylder krav til demokrati, menneskerettigheder og indretningen af en retsstat.

Men så har de i øvrigt lagt vægt på to meget, meget vigtige ting, nemlig at det er til gavn for landet selv, altså ikke til gavn for resten af EU-medlemslandene, men til gavn for landet selv at blive medlem, og at det kan skabe fred og stabilitet i det område, hvor landet ligger. De to ting kom meget, meget højere op end alt andet, og det er jo det interessante, at befolkningen er meget generøs på vegne af det europæiske samarbejde og siger: Hvis det er til gavn for landet selv, hvis det opfylder disse kriterier, og hvis det kan skabe fred og stabilitet i området, så er landet velkommen til at søge optagelse i EU. Og det er jo det egentlig spændende og overraskende budskab i udvidelsesdebatten.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Det var med vilje, jeg ikke brugte ordet absorptionskapacitet. Det har jeg ikke brugt, det udtryk. Jeg sagde evnen til at kunne modtage. Jeg er ikke meget for de der ord. Jeg har selv brugt det før, og jeg ved ikke, hvordan fru Elisabeth Arnold har det, men det kan hensætte mig i flere minutters dårligt humør, når jeg har sagt ordet subsidiaritetsprincip, når jeg mener nærhed, flere minutters dårligt humør. Og sådan er jeg også ved at få det med absorptionskapaciteten, men der er jo et reelt problem i det, og det vil jeg egentlig gerne fastholde.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Nu kan hr. Svend Auken jo ikke lide al den her snak om en minitraktat, men det er en diskussion, der kører, og det er jo en diskussion, der, om man så må sige, kører for fuld hammer. Det kører derudad. Der tænkes i øjeblikket masser af tanker i EU om, hvordan man kan få dele af EU-forfatningen gennemført, selv om der blev stemt nej til den i Frankrig og Holland, og der er masser af diskussioner om, hvordan man kan gøre det uden en traktatændring, og der er masser af diskussioner også i Danmark om, hvordan man kan lave en sådan traktatændring uden nødvendigvis at lave en folkeafstemning.

Kl. 15.25

Så det, jeg gerne vil have hr. Svend Auken til at garantere, er, at vi selvfølgelig, hvis der sker en ændring af traktatgrundlaget, også får en folkeafstemning i Danmark.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Den garanti vil jeg bestemt ikke give. Jeg kan give den garanti, at hvis forfatningstraktaten bliver vedtaget her i Folketinget, så kommer den til folkeafstemning. Den garanti vil jeg give.

Men hvis jeg må give et lille råd videre, så er det der med garantier i hypotetiske situationer simpelt hen en opskrift på problemer, og endda den værst tænkelige form for problemer, nemlig selvskabte problemer.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Det ved jeg ikke, jeg synes egentlig, det ville være meget demokratisk. Nu har der været en tænkepause, hvor folk har haft lejlighed til at tænke. Forhåbentlig har EU-eliten og EU-lederne også haft lejlighed til at tænke. Men når den her tænkepause så er ved at være slut – nu skal den forlænges et år, men den slutter jo på et tidspunkt – er det jo meget naturligt, at man siger: Nu har folk haft lejlighed til at tænke, hvorfor skal de så ikke have lov til at stemme om et eventuelt nyt traktatgrundlag?

Derfor synes jeg, det burde være ret nemt for hr. Svend Auken at sige, at hvis der kommer et nyt traktatgrundlag, uanset om det præcis er EU-forfatningen eller ej, skal det selvfølgelig til folkeafstemning. Det er jo det eneste demokratiske at gøre. Man kan da ikke først aflyse en folkeafstemning i Danmark og så sige til folk, når der kommer en ny traktat, at den kan de altså ikke få lov til at stemme om. Det ville da være totalt udemokratisk.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg vil altså helst holde mig til forfatningen, men kommer der en ny traktat, der indeholder afgivelse af myndighed i henhold til grundlovens § 20, skal den til folkeafstemning, præcis på samme måde som forfatningstraktaten kom til folkeafstemning.

Men den der forestilling om, at enhver form for tænkning for at være tilfredsstillende skal ende i en folkeafstemning, deler jeg ikke.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg bemærkede, at hr. Svend Auken sagde, at det hensatte ham i flere minutters dårligt humør at bruge ordet subsidiaritetsprincippet, når han mente nærhedsprincippet. Men synes hr. Svend Auken ikke, at det er højest betænkeligt, at man siger et her i Danmark og noget andet nede i Syd- og Centraleuropa, når forholdet er, at det betyder det stik modsatte?

Subsidiaritetsprincippet er jo et ord, som er skabt af paven, da han midt i 1930'erne havde indgået et forlig med Mussolini og tilsluttet sig hans fascistiske statsmodel. Da skabte man subsidiaritetsprincippet med det formål at styrke statens centralmagt. Og da hr. Svend Auken så engang kom ned til Bruxelles for at få lidt mere sådan åbenhed og nærhed, så trak embedsmændene det der gamle subsidiaritetsprincip op af skuffen, og så kom hr. Svend Auken lykkelig hjem og sagde: De kalder det subsidiaritetsprincippet, men jeg kalder det nu nærhedsprincippet.

Er det ikke betænkeligt for den europæiske samtale og for et fælles europæisk styre, at man bruger det samme ord og mener to forskellige ting?

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg tror, at herkomsten går meget længere tilbage i katolsk teologi, end hr. Langballe vil bilde Folketinget ind. Jeg tror, det går helt tilbage til den augustinske opfattelse. Men lad det være.

Jeg synes ikke om ordet, men derimod synes jeg godt om tankegangen, nemlig at tingene skal afgøres nærmest ved borgerne, nærmest ved mennesker; at alt ikke bare skal skydes opad, men at man skal prøve at trække beslutningerne ned der, hvor de er relevante. Det kalder man så med et udtryk hentet fra den katolske teologi for subsidiaritetsprincippet.

Nu har jeg brugt ordet to gange, og da jeg kan blive i dårligt humør i flere minutter af at sige det, vil jeg indtrængende bede hr. Langballe om at undlade at sige det igen.

Kan vi ikke sige nærhedsprincippet? Det er jo mere dansk og let forståeligt, og det er det samme, der menes.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Det er jo glimrende, at hr. Auken mener nærhedsprincippet, men det hjælper faktisk ikke,

når man alle andre steder i EU mener subsidiaritetsprincippet. Det, der ligger i dette pavelige, fascistiske begreb, er jo, at det første ord har man i nærområdet, men det sidste ord har man hos den centralmagt, som er subsidiær.

Kl. 15.30

Men hr. Svend Auken ved jo også godt, og det er jo det, der udtrykkeligt ligger i ordet fra dets oprindelse, at den, der har det sidste ord, er den, der bestemmer det hele.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Ja, det er jo en situation, hr. Langballe kender udmærket og godt. Det er jo sådan, dansk politik fungerer. Det er hr. Langballe og hr. Krarup og deres partifæller, der har det sidste ord og bestemmer, undtagen lige på det her område.

Der kunne jeg godt have brugt udtrykket og sagt, at jeg kunne have ønsket mig lidt mere subsidiaritet i dansk politik. Læg i øvrigt mærke til, at en af de interessante ting, kommissionsformanden netop sagde, da han var heroppe, var: Jeg foretrækker i virkeligheden det danske udtryk nærhedsprincip frem for subsidiaritetsprincip.

Det er jo også rigtigt at bruge et ord, der rykker folk tættere på hinanden i stedet for et, der skaber afstand. Det er jo frygteligt at have et ord, der skaber afstand, og som udtrykker nærhed.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg synes, at det i dag i særlig grad er svært at vurdere, om man skal le eller græde, når man hører hr. Svend Auken.

Det, jeg interesserer mig lidt for, er, hvor Socialdemokratiet finder sig i dag i forhold til forfatningstraktaten. For det er jo velkendt, at Socialdemokraterne for godt et år siden anbefalede et ja til forfatningstraktaten. Men så skete der jo det et par uger efter, nærmere bestemt den 23. juni, at fru Helle Thorning-Schmidt i Berlingske Tidende skrev en stor kronik med overskriften »Traktaten er død – samarbejdet lever«.

Det, jeg så interesserer mig for nu, er, om det er der, Socialdemokraterne fortsat står, og om det er i det lys, vi skal se hr. Svend Aukens megen tale om et nyt dansk memorandum, eller om hr. Svend Auken, som der står i vores vedtagelse, vil fastholde, at den indsats, vi gør fra dansk side, gøres på grundlag af forfatningstraktaten. Hvor har vi Socialdemokraterne?

Nu har hr. Svend Auken i B.T. i dag meget travlt med at fortolke det, udenrigsministeren har sagt, men hvad mener hr. Svend Auken man skal læse i fru Helle Thorning-Schmidts gamle kronik og hr. Aukens nyere memorandumkronik?

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

En af vanskelighederne i dansk europapolitik er at være parlamentarisk grundlag for den nuværende regering. Det er virkelig vanskeligt. Vi gør vores bedste for at hjælpe tingene igennem, men vi har fru Antonsen på nakken af os morgen, middag og aften med mistænkeliggørelse og angreb osv.

Det er da en ærlig sag, at der lige efter det fransk-hollandske nej kom mange forskellige slags reaktioner. Jeg husker, at statsministeren var af den opfattelse, at vi skulle stemme, uanset at der var kommet et fransk-hollandsk nej. Hvorfor skulle de have lov at stemme, når vi ikke skulle have lov at stemme, tror jeg statsministeren sagde ved den lejlighed. Jeg tror også, fru Thorning-Schmidt sagde det, og mange andre sagde det. Så ændrede man opfattelse til, at vi opgav folkeafstemningen, fordi bolden lå hos Frankrig og Holland.

I hele den debat og i mismodet over, at to så betydningsfulde lande som Frankrig og Holland havde sagt nej til en traktat, der kræver enighed om godkendelse, skrev fru Thorning-Schmidt den kronik.

Det, jeg har givet udtryk for i dag, er den holdning, som vi har, og som jeg også mener Danmark bør give udtryk for, nemlig at vi står bag forfatningstraktaten, men at det ser svært ud.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

I mellemtiden ønsker man så at krydre den europæiske debat med et dansk memorandum, og der vil jeg godt spørge, om hr. Svend Auken ikke kan bekræfte, at den svenske socialdemokrat, som er nuværende næstformand i EU-Kommissionen, stærkt advarede imod, at der kom et sådant dansk papir med en hel masse nye forslag.

Jeg vil da godt medgive hr. Svend Auken, at noget af det, hr. Svend Auken har sagt i dag, vel kan ligge inden for den nuværende traktat, men hele memorandumkonceptet lægger jo op til traktatændringer. Sidst vi lavede et stort memo-

randum i Danmark, var op til Maastrichttraktaten.

Kan hr. Svend Auken ikke bekræfte, at i hvert fald den nuværende næstformand i Kommissionen, en socialdemokrat fra Sverige, stærkt advarede om, at hvis der kommer sådan et nyt dansk udspil, vil det skabe usikkerhed især i forhold til de lande, der er på vej til at ratificere?

Kl. 15.35

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Nu er det sådan, at fru Wallström er en af mine personlige venner, og jeg sendte det selvfølgelig til hende, da det var skrevet, og fik et meget, meget venligt svar tilbage, hvor hun skrev, at det var et meget inspirerende indlæg. Det, hun forholdt sig til, var spørgsmålet om at komme med forslag til traktatændringer på nuværende tidspunkt. Det advarede hun imod, ligesom jeg har advaret fru Antonsen, jeg har advaret statsministeren, og jeg har advaret udenrigsministeren, og jeg fortsætter med at advare imod det.

Selv om jeg er tilhænger af, at vi ændrer den nuværende grundlov, har jeg den vurdering, at man uden at ændre grundloven godt kan ændre politik, tænke nye tanker, sætte ting og sager i gang – det mener jeg næsten er evident. Tilsvarende gælder det jo også inden for EU-samarbejdet, at med de bestående traktater, som statsministeren og udenrigsministeren jo begge har redegjort glimrende for, kan man faktisk gøre en masse, og jeg synes, det er fint, hvis de enkelte medlemslande og også vi her i Folketinget, uanset om vi er for eller imod, kommer med ideer til og bud på, hvad fremtidens europapolitik skal gå ud på.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Det har været meget interessant i dag at høre hr. Svend Aukens teologiske udredninger. Sidst skete det i forbindelse med lovreligiøsitet i anledning af grundloven. Nu forstår jeg, at i anledning af subsidiaritetsprincippet er det Augustins tankegang, som hr. Svend Auken fører i marken. Jeg er egentlig ked af, at der er så lidt tid, for jeg ville meget gerne høre hr. Svend Auken redegøre for Augustins tankegang.

Men når det nu er subsidiaritsprincippet, vil jeg spørge hr. Svend Auken, om han ikke har en erindring om, hvad præpositionen sub betyder på latin? Det betyder vist ikke, at man er på linje i betydningen nærhed. Betyder det ikke noget i

retning af, at man er nedenunder? Er det sandsynligt så, at subsidiaritet betyder nærhedsprincip?

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Altså, sub betyder nedenunder, men det eneste, jeg ville gøre i svaret til hr. Langballe – han standsede i paverækken ved Pius den Ældre og Pius XII – var at gå tilbage til ordets oprindelige betydning. Det var i den augustinske teologi og bagefter i Thomas Aquinas' summistiske verdenssyn, at subsidiaritetsprincippet blev gældende. Og jeg synes, at også den baggrund og historie gør ordet uegnet at bruge som term for det, vi skal beskrive.

Det gør man imidlertid i EU, og derfor gør vi det alle sammen, men i hvert fald i den danske dialog synes jeg at det er klogt at bruge et mere ligetil og forståeligt udtryk. Det er også derfor, jeg ikke kan lide begrebet indskrænket-monarkisk. Jeg kan lide ord, folk kan forstå uden at have taget teologisk embedseksamen eller nogen anden form for embedseksamen.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg synes, at det bliver mere og mere interessant. Nu forstår jeg, at hr. Svend Auken's forsvar for EU nærmer sig Thomas Aquinas, og jeg er altså meget ked af, at der ikke er mulighed for og tid til virkelig at få det uddybet.

Men jeg vil godt lige spørge: Mon det er helt usandsynligt, at hr. Jesper Langballe kunne have ret i at anfægte udlægningen nærhedsprincip, når subsidiaritet altså netop har relation til et pavedømme, der er hierarkisk opbygget, og hvor Hans Hellighed som bekendt sidder lige under Vorherre som hans jordiske stedfortræder, og i øvrigt fortsætter linjen nedad? Jeg kan ikke se, at det umiddelbart i hvert fald er et nærhedsprincip, der ligger i det.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Det er jo ikke desto mindre det, man har ment med det. Når man har brugt det i EU, har man brugt det som et nærhedsprincip. Jeg tror faktisk, at det var i Delors' tid, det for alvor vandt frem, og han er jo et katolsk velfunderet menneske. Jeg syntes ikke, det var godt, og det er derfor, jeg bruger ordet nærhedsprincip.

Derfor var jeg så glad for, at kommissionsformanden efter at have tilbragt en aften og en for-

middag med statsministeren var kommet til den konklusion, at vi skulle til at sige nærhed i Europa og ikke bruge ordet subsidiaritetsprincip. Og det synes jeg altså er bedre.

Men jeg indrømmer blankt, at ordet har nogle associationer, som jeg personligt ikke bryder mig om, også af åndshistorisk karakter.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og næste ordfører er hr. Morten Messerschmidt.

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg synes, det er en utrolig spændende diskussion, som vi netop har hørt her. Det er nærmest som giganternes kamp om Thomas Aquinas' udlægninger, og det synes jeg på enhver måde skal hilses velkommen i Folketinget.

Jeg vil sige, at de steder, jeg i udlandet er stødt på begrebet subsidiaritet, har det nu altid været oversat til principle of subsidiarity, men jeg er nu blevet belært om, at man også bruger en ny udlægning, hvor man kalder det principle of nearness. Hvis der virkelig er så stor enighed om det, og hvis man virkelig mener noget med det, har jeg da en klar forventning om, at det også må indskrives i statuttens, der er knyttet til traktaten. Og det kunne da være rart at høre, om diverse ordførere fra de fem jupartier så også er enige i det.

Kl. 15.40

Nuvel. Da både Frankrig og Holland for et års tid siden afviste EU-konventets forfatning, gik der panik i regeringslederne rundt om i Unionen. En ting var, at Holland kunne sige nej. Det er et lille land, der nok kan kanøfles på plads, og som selv må løse sine problemer på linje med, hvad Danmark måtte i 1992. En helt anden ting var det, at Frankrig, en af de grundlæggende og store nationer i EU, havde afvist forfatningen, afvist centralismen og afvist umyndiggørelsen.

Med det samme opstod debatten om, hvad der dog var gået galt. Hvad kunne dog få nogen til at afvise en forfatning for Europa, der oven i købet var forfattet af den franske landsfader Giscard d'Estaing? For EU's magtkleresi var en sådan afvisning et hårdt slag i ansigtet, en hård opvågning til virkeligheden. Eller var den nu virkelig det?

For godt nok har man igangsat en tænkepause, men realiteterne er, at der ikke bliver tænkt mange nye tanker rundt omkring i Europa. Senest har en af konklusionerne på tænkepausen

været, at man skam bare skal ændre navnet på forfatningen og altså kalde den noget helt andet. Det forslag balancerer vist mellem at være noget af det mest arrogante og noget af det mest stupide i EU's historie. Det var naturligvis ikke forsliden, men derimod de følgende 448 artikler i forfatningen, som borgerne afviste for et års tid siden.

Den danske regering har lagt sig i slipstrømmen af fjollede forslag og er kommet med den idé, at en revideret udgave af forfatningen slet ikke behøver nogen folkeafstemning. Det er virkelig EU-politik på et højt niveau. Først bruger man et helt år på at involvere befolkningen i debatten. Man bruger næsten 20 mio. kr. på at holde folkehøringer, debatter, skrive rapporter og analyser. Og når alt det er overstået, når tænkepausen er slut, så kvitterer man med, at befolkningen ikke må stemme om det endelige resultat.

Det er arrogant, og det er usmageligt, at man overhovedet kan overveje at gennemføre en forfatning eller en forfatning light, eller hvad den nu måtte komme til at hedde, uden en folkeafstemning. Efter den markante debat, der har været, efter de enormt mange spørgsmålstejn, der er sat ved nødvendigheden og anvendeligheden af en sådan forfatning, er det ganske enkelt arrogant over for befolkningen ikke at holde folkeafstemninger om det her vigtige spørgsmål. Og det er i øvrigt ødelæggende for hele den folkelige opbakning, som regeringen så gerne vil have i EU-politikken, thi hvorfor skulle man engagere sig i noget, man alligevel ikke har medbestemmelse over?

Dansk Folkeparti har fra starten modsat sig tanken om en forfatning for Europa, og argumentet om, at EU er gået i stå, er med al tydelighed blevet dementeret af Kommissionen selv. I sin årsberetning fra 2005 skriver Kommissionen helt klart på side 22, at der alene i år 2005 blev fremsat ikke mindre en 411 forslag til direktiver, forordninger, beslutninger og afgørelser. 411 forslag, er det et udtryk for stilstand, er det et udtryk for, at EU er gået i stå? Ja, så vil jeg nødig se et EU, der er i højeste gear.

Sandheden er da også, at den megen snak om effektivisering mere handler om at gennemføre en afdød forfatning end om at skabe et godt samarbejde i Europa. Det handler om flertalsafgørelser; det handler om, at EU skal være de store landes klub, og at små stater som Danmark må pakke sammen, når de store taler. Allerede i

dag sker det alt for ofte, at Danmark pålægges at forringe vore gode standarder. Det grænser vist til det enfoldige at tro, at disse tilfælde skulle blive færre, hvis Danmark åbner op for, at vi i flere tilfælde kan blive stemt ned.

Når jeg bare tænker tilbage på det sidste års tænkepause, har EU jo på en lang række områder forringet de danske standarder. Reglerne for overenskomstaftaler er blevet indskrænket; forbrugernes ret til erstatning ved køb af mangelfulde og skadevoldende produkter er blevet forringet; grænsen for den tilladte mængde af transfedtsyrer i vores fødevarer er under stærkt pres fra EU for at blive hævet; mærkningen ved import af fødevarer er blevet forringet; kontrollen af vore fødevarer er blevet forringet – af EU vel at mærke; reglerne for medicin i vore fødevarer er blevet blødt op; for slet ikke at tale om, at forbrugersikkerheden på serviceområdet er under pres.

Kl. 15.45

Senest har vi set det i kapitaltjenesteydelsesdirektivet, hvor man arbejder ud fra et goldplatingprincip om, at landene ikke må lægge en stram fortolkning af direktivet til grund, men skal lægge den mindst restriktive fortolkning af direktivet til grund, således at man ikke bare opnår enighed i EU, men at man opnår enighed om den lavest mulige fortolkning. Og det handler om forbrugersikkerhed.

Dansk Folkeparti kan godt se den grundlæggende idé og fordel i et indre marked i Europa. Det er godt for økonomien at samhandle. Det er godt for mennesker at kunne søge arbejde, hvor arbejdskraften mangler. Men det er fuldstændig uforståeligt, at den ledende tanke i EU-samarbejdet skal være drømmen om et totalt harmoniseret Europa.

Danmark har på langt de fleste områder højere standarder end de fleste andre EU-lande. Og Dansk Folkeparti vil ikke ofre vore gode forbrugersikkerhed, sundhedstilstand og miljøikkerhed på et indre markeds hellige alter.

Derfor jublede Dansk Folkeparti, da forfatningen faldt. Det var en sejr for demokratiet, en fest for friheden, og det var et tiltrængt vågn opråb til de mange politikere, der ikke tør sige EU imod. Det tør Dansk Folkeparti. Det har vi gjort igennem hele tænkepausen, og det agter vi at fortsætte med at gøre.

Jeg skal derfor på vegne af Dansk Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget slår fast, at EU-forfatningen med Hollands og Frankrigs afvisning er bortfaldet, og modsætter sig på den baggrund, at man fortsætter ratifikationen.

Folketinget anbefaler endvidere regeringen at arbejde for, at EU-samarbejdet i fremtiden tilrettelægges efter følgende fem grundpræmisser:

- Enhver tanke om en forfatning for Europa opgives.
- Der sikres fuld åbenhed og gennemsigtighed i alle EU's lovgivningsprocedurer, herunder en hurtigere orientering af de nationale parlamenter, mulighed for fuld aktindsigt samt obligatorisk registrering af lobbyister.
- Samarbejdet baseres på minimumsstandarder og må aldrig føre til en svækkelse af nationale standarder inden for forbrugersikkerhed, miljø, sundhed eller arbejdsmiljø m.v.
- Ethvert tiltag i retning af flertalsafgørelser eller yderligere suverænitetstildeling skal altid undergives folkeafstemning inden endelig vedtagelse.
- EF-Domstolen afskæres fra fremover at træffe afgørelser af politisk karakter og pålægges alene at fokusere på juridiske problemstillinger.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 82).

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg beder ordføreren blive på talerstolen, der er flere, der har bedt om korte bemærkninger.

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*se foran*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Når man hører hr. Morten Messerschmidts beskrivelse af tænkepausen, så kan man altså ikke – i hvert fald jeg kan ikke – genkende nogle af de meldinger, jeg fik på de mange møder, jeg deltog i. Hr. Morten Messerschmidt beskriver en række af ulykker, som er haglet ned over Danmark i det forløbne år: elendige fødevarestandarder, elendige miljøstandarder, frygtelige ting, som er blevet besluttet af Domstolen, og som går ud over danskerne.

Men jeg vil bare gerne spørge: Var der nogen ønsker på alle de møder, som hr. Morten Messerschmidt deltog i, om, at Danmark skulle melde sig ud af EU?

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Ikke af signifikant karakter. Jeg mener heller ikke i min ordførertale eller på noget andet tidspunkt at have tilkendegivet, at Danmark burde melde sig ud af EU. Tværtimod har jeg rent faktisk givet en meget klar beskrivelse af, hvor det er, problemerne ligger i EU-samarbejdet, og hvor det er, Dansk Folkeparti gerne så nogle ændringer gennemført.

Kl. 15.50

Dette ligger i øvrigt i meget klar forlængelse af de konklusioner, som vi har set ved en række af de møder, som spørgeren henviser til, bl.a. høringen i Odense, hvor man jo netop så, at befolkningen er meget optaget af et praktisk samarbejde, der kan sikre nogle gode minimumsstandarder for forbrugersikkerhed, miljøstandarder, ulykker osv., men hvor man ikke vil acceptere, at det er dommere, der træffer afgørelser, frem for politikere; og hvor man ikke vil acceptere, at det indre markedes princip skal stå over det fornuftige hensyn til forbrugersikkerhed, sundhedstilstand, miljøstandarder osv.; man ønsker ganske enkelt et praktisk, teknisk samarbejde i Europa. Det er præcis det, som Dansk Folkeparti har advokeret for i hvert fald i 10 år.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hvis man kigger på konklusionerne fra folkehøringen i Odense, gik de jo specifikt på, at samarbejdet var meget centreret om menneskerettigheder, demokrati, fred, sikkerhed og stabilitet i hele det europæiske område.

Selvfølger var der praktiske ting, der skulle ordnes, og det skulle selvfølgelig være af en høj miljømæssig standard osv. Men der var 7 pct. af alle dem, der blev spurgt, der gik ind for, at man skulle skrotte forfatningstraktaten – 7 pct.! Der var ikke den der voldsomme kritik af samarbejdet i EU, som hr. Morten Messerschmidts tale kunne give indtryk af; det var der simpelt hen ikke.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Nu skal jeg jo ikke stå inde for den måde, som fru Elisabeth Arnold læser opgørelsen på. Jeg kan konstatere, og det kan fru Elisabeth Arnold læse i dagens avis, at i Holland f.eks. er der 68 pct. af befolkningen, der er imod forfatningen, og jeg har svært ved at forestille mig, at det i Danmark kun skulle være 7 pct., som ikke øn-

sker en forfatning gennemført, der både juridisk og politisk er død.

Sagen er jo, at forfatningen ganske enkelt vil være en klar forringelse af Danmarks position, af de små landes position generelt, og at det vil føre til en statsmodel i Europa, som jeg har meget vanskeligt ved at se er forenelig med den demokratiopfattelse, som vi altid har haft i Europa, nemlig at demokratiet er bedst forankret i nationalstaten.

Egentlig er det jo et spørgsmål, som ligger fuldstændig i forlængelse af den diskussion, der var lige før om subsidiaritet, for det er fuldstændig evident for enhver, der slår op i en ordbog, at konstatere, at sub betyder under. Et subsidiært argument er et underordnet argument, og det, det handler om, er, hvor nationalstaten skal være placeret, og hvor EU skal være placeret. Og jeg tror, at Dansk Folkeparti i den grad er på linje med hovedparten af befolkningen, når vi siger, at det skal være nationalstaten først og dernæst EU.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Hr. Morten Messerschmidt sagde, at han jublede over, at forfatningstraktaten faldt i Holland og i Frankrig, og at han gjorde det, fordi han lagde stor vægt på, at man skulle sikre national forbrugsbeskyttelse og sundhed.

Nu er det sådan, at hr. Morten Messerschmidt på masser af møder, hvor jeg også har været til stede, har talt meget varmt for den nuværende EU-konstruktion. Det harmonerer bare overhovedet ikke med hinanden, for der har man netop svagere politisk mulighed for at sikre det her.

Så hvad er det egentlig, der er Dansk Folkepartis synspunkt? Er det det, hr. Morten Messerschmidt har gået rundt og sagt på forskellige møder om, at han helst vil have status quo, eller er det det, der står i dagsordenen om, at han vil have en helt anden model? Og hvad er det så for en anden model? Er det rent mellemstatsligt samarbejde, eller hvad er det?

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Se, her får man virkelig illustreret forskellen mellem de partier, som bare banker hælene sammen og råber ja, når Kommissionen taler, og så de partier, der tør tænke selvstændigt. Og jeg skal for en ordens skyld sige, at i sidste gruppe refererer jeg til mit eget.

For det, der er sagen, er, at i fru Anne Grete Holmsgaards verden findes der kun to modeller. Enten er man tilhænger af Nicetraktaten, som man i øvrigt ikke ønskede at befolkningen skulle tage stilling til, eller også er man tilhænger af forfatningen.

Så indsnævrede er vi ikke i Dansk Folkeparti. Vi kan rent faktisk forholde os nogenlunde nuanceret til, hvordan vi ønsker Europa udviklet. Vi kan rent faktisk forholde os til, hvilken model vi ønsker, det behøver vi ikke Kommissionen eller Giscard d'Estaing til på vore vegne.

Det, vi siger, er: Nice er noget møg, vi stemte imod. Forfatningen er noget værre gøgemøg, så den siger vi også nej til. Så derfor er det fuldstændig usagligt, når fru Anne Grete Holmsgaard udlægger det sådan, at et nej til forfatningen skulle være et ja til Nice. Fru Anne Grete Holmsgaard kan bare slå op i protokollerne herovre til højre og konstatere, at vi også stemte nej til Nice.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Hr. Morten Messerschmidt har tilsyneladende svært ved at høre. Det, jeg refererede til, var adskillige møder, som både hr. Morten Messerschmidt og jeg har været til – de samme møder, vi har siddet i panel sammen – og hvor hr. Morten Messerschmidt har talt varmt for, at man blev stående på det nuværende med det indre marked, og så fremlægger hr. Morten Messerschmidt en dagsorden, der går på noget helt andet.

Kl. 15.55

Så jeg vil såmænd bare i al fredsommelighed – og hr. Morten Messerschmidt behøver ikke at puste sig så voldsomt op – gerne have at vide: Hvad er Dansk Folkepartis holdning? Er det, at man bevarer den nuværende model med det indre marked, eller vil man have en helt anden model? Og er den rent mellemstatslig, eller hvad den er, så er den bare helt nede på jorden uden at svæve sig helt op i de høje bananpalmer.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Problemet er ikke, at jeg har dårligt ved at høre. Problemet er snarere, at jeg hører for godt, så jeg hører alt det, der ligger mellem linjerne på det, som fru Anne Grete Holmsgaard siger eller spørger om.

Sagen er jo, at Dansk Folkeparti fuldstændig, som det rigtigt bliver refereret, har advokeret

imod hver eneste forringelse af forbrugersikkerheden og i øvrigt også miljø og sundhed osv. og alle mulige andre områder, hvor EU vil sænke vores standarder.

Vi ønsker, at EU-samarbejdet skal tilrettelægges på en sådan måde, at man ikke kan lave totalharmonisering, at man kun kan lave minimumsharmonisering, så de her områder undtages fra, at landene skal have presset deres niveau ned. Det bør være sådan, at man kan gå foran.

Det er fuldstændig usammenhængende, at vi f.eks. inden for forbrugersikkerheden ikke skal have ret til at have et godt mellemhandleransvar, fordi EU mener, at det skal være ens i alle landene. Det er fuldstændig uforståeligt, at vi skal ændre på mængden af transfedtsyrer i vores fødevarer, fordi man i øvrigt har truffet en fællesbestemmelse om det og vi ønsker at gå videre. Det er det, vi advokerer imod.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Jeg skal give ordet til den næste ordfører, fru Helle Sjelle.

Undskyld, det er ikke registreret her. Hr. Svend Auken for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Ja, det kan jo ske.

Jeg deler ikke helt hr. Messerschmidts bekymring over EU i forhold til fødevarerikkerheden i Danmark. Der er jeg noget mere bekymret over det nuværende flertal i Folketinget, men det er jo en anden og nok så interessant diskussion.

Det, jeg egentlig er optaget af, er: Hvis hr. Messerschmidt et øjeblik tog det forslag til vedtagelse, som fru Antonsen har fremsat på vegne af fem partier, og kiggede på det, er det så ikke rigtigt antaget af mig, at hvis man lige ser bort fra det, der handler om forfatningstraktaten, ville hr. Messerschmidt kunne skrive under på de øvrige områder: tænkepausen, der har givet værdifuld inspiration til dansk europapolitik; regeringen, der opfordres til at arbejde for åbne ministerrådsmøder; åbenhed og forenkling af EU's arbejdsgange; tidlig orientering af de nationale parlamenter; fuld aktindsigt for borgerne; styrkelse af EU-samarbejdet om klima og miljø osv.?

Når jeg spørger, er det ikke for at lokke hr. Messerschmidt i nogen form for fælde, for selvfølgelig kan han ikke stemme for det, når det går ind for forfatningstraktaten. Men det er for at

understrege en pointe, som jeg havde tidligere, nemlig at ser man bort fra diskussionen om traktaten, er der faktisk en meget større konsensus om, hvad det er, vi skal gøre, end man almindeligvis får indtryk af.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg er meget enig i det, som spørgeren nævner her fra sin plads.

Vi skal have langt større åbenhed i EU, vi skal have langt mere gennemsigtighed, og det lægges der faktisk utrolig meget vægt på i det forslag til vedtagelse, som Dansk Folkeparti har fremsat. Der er jeg da kun begejstret over at kunne konstatere, at der er en parallel imellem de to forslag til vedtagelse.

Men for os er forfatningen et helt afgørende problem. Det er et problem, at man ønsker at overføre hele menneskerettighedsområdet til EU i del 2 i forfatningen; det er et problem, at man laver flere flertalsafgørelser; det er et problem, at man vil have en EU-præsident og en EU-udenrigsminister; og det er et problem, at man på en lang række områder overfører ny kompetence, og det er det afgørende, som skiller os her.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Det er klart, at vi er uenige om forfatningstraktaten, og derfor er det selvfølgelig ikke muligt, og derfor er vi også uenige om det overordnede syn på rammerne for det europæiske samarbejde.

Men det, jeg synes er lidt interessant, er, at tog man fru Antonsens formulering hele vejen ned, ville jeg tro, at hr. Messerschmidt ville være enig, ligesom jeg ville tro, at hr. Rune Lund – nu har vi ikke hørt hans tale endnu – også på lange strækninger ville være enig. Så den danske konsensus, når vi ikke snakker forfatningstraktat, men praktisk politik, er i virkeligheden bredere, end man skulle tro, og uenighederne kommer så mere i detaljerne og med hensyn til, hvordan vi skal nå målene, og hvor stærkt vi føler for de enkelte principper, end egentlig i det grundlæggende.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Ja, i den tekstnære forståelse af de her vedtagelser er jeg for så vidt enig. Men når det kommer til den konkrete udformning, bliver det jo ikke sådan.

Kl. 16.00

Nu står jeg f.eks. her med vedtagelsen fra fru Charlotte Antonsen, hvor man nævner øget hensyn til forbrugerbeskyttelse ved gennemførelse af det indre marked. Men alligevel kan jeg jo konstatere, at et flertal her i Folketinget vil stemme imod det forslag, som vi har fremsat om at sikre den høje forbrugerbeskyttelse, Danmark i dag har med produktansvarsreglerne. Den forringelse er direkte foranlediget af en beslutning truffet i EU-regi. Så der er jo forskel på, hvordan man konkret agerer i hverdagen.

Vi stemmer for det, vi skriver her. Vi vil ikke acceptere, at Danmark skal tvinges ned i standarder med hensyn til miljø, forbrugersikkerhed og sundhed. Den opfattelse er der desværre ikke et flertal i Folketinget der deler.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Nu er der ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Og nu giver jeg ordet til fru Helle Sjelle som ordfører.

Helle Sjelle (KF):

Når man befinder sig i f.eks. Amerika eller Asien, så lægger man for alvor mærke til, at Europa, de europæiske lande, har et naturligt fællesskab i kraft af deres historie, værdier og kultur. Og derfor er det også for os i Det Konservative Folkeparti ganske naturligt, at vi har et EU, hvor der er et tæt samarbejde mellem de europæiske lande, et samarbejde, som i høj grad betyder, at vi står stærkere i forhold til resten af verden.

Derfor skal der heller ikke være nogen tvivl om, at vi gerne havde set, at forfatningstraktaten allerede var godt på vej til at blive implementeret. Den kunne have skabt en bedre sammenhæng i samarbejdet mellem de 25, snart 27 lande. Forfatningstraktaten ville have gjort EU mere beslutningsdygtig og ville have skabt mere klarhed omkring EU's værdigrundlag.

Men befolkningerne i Frankrig og Holland var som bekendt skeptiske og trak i nødbremsen, da de stemte nej. Det gav anledning til en tænkepause, da de to landes folkeafstemninger mindede os om, at Bruxelles ikke bare kan køre derudad uden at have befolkningerne med på vognen. Alt for ofte hører man borgere fortælle, at de synes, at EU er fjern og uvedkommende, og at de dybest set ikke har indsigt i, hvad der foregår i Bruxelles, Luxembourg og Strasbourg. Det er ikke holdbart for EU på længere sigt, og her har tænkepausen været en oplagt mulighed,

en god lejlighed til at bringe EU ind i folks hverdag og få en konstruktiv debat om EU på alle niveauer i samfundet.

Der har også været mange arrangementer i det forgangne år, store som små. Debatten har heldigvis først og fremmest drejet sig om indholdet og ikke så meget om paragrafferne. Jeg har bl.a. selv haft fornøjelsen af at deltage i folkehøringen i Odense, som man jo må sige har været et af højdepunkterne i årets løb, fordi den f.eks. viste, at vi i Danmark også har en befolkning, som meget gerne drøfter EU og tager konstruktiv stilling til helt konkrete problemer og spørgsmål.

Den tid, hvor EU er noget, vi er med i, men som vi ikke skal snakke for meget om, er forbi. EU skal diskuteres. De overordnede linjer og længere perspektiver blev ivrigt behandlet under folkehøringen, men også konkrete sager som tjenesteydelsesdirektivet eller kemikalieforordningen er blevet debatteret i Danmark, måske fordi borgere, virksomheder og politikere oplever, at EU-beslutningerne påvirker vores dagligdag ganske betydeligt. Det kan vi ikke komme uden om.

Det har taget mange år, men nu viser det sig jo også, at debatten betaler sig. Jeg vil mene, at luften efterhånden er gået ud af ballonen i EU-skeptikernes lejr. Der er tværtimod en bred interesse for, hvordan vi kan være med til at gøre EU bedre.

I Det Konservative Folkeparti glæder vi os over, at der tilsyneladende i befolkningen er en bred enighed om, hvilke udfordringer EU står over for. Det giver et godt og solidt grundlag at arbejde videre på. Tænkepausen har jo bl.a. vist, at det er de grænseoverskridende problemer, der optager borgerne, og det er ikke så underligt, for vi står over for store problemer, som kun kan løses i internationalt regi, som f.eks. bekæmpelse af terrorisme. Det er problemer, som ingen lande kan løse alene. Det er udfordringer, hvor vi har behov for et beslutningsdygtigt og handlekraftigt EU.

I forbindelse med folkehøringen kom det også frem, at åbenhed og gennemsigtighed står højt på borgernes ønskeseddel for fremtidens EU. Her er problemet især, at EU's arbejds gange virker for udviklede, og at der er for dårlig kontrol med EU's penge. De bekymringer er naturligvis helt legitime, og der skal ske forenkling af de mange regler, selv om det bliver en lang og krævende proces.

Med hensyn til udvidelsen af EU glæder vi os over, at folkehøringen viste, at den ikke skræmmer befolkningen, men at det til gengæld er vigtigt, at EU stiller klare krav til de potentielle medlemslande, krav som f.eks. demokrati, retssikkerhed og menneskerettigheder, en indstilling, som vi i Det Konservative Folkeparti bestemt deler.

Lige nu står vi faktisk midt i tænkepausen, og den bliver som bekendt yderligere forlænget. Det er selvfølgelig ikke nogen ønskesituation, fordi det jo også betyder, at vi må vente mindst et års tid med at få klarhed over EU's fremtidige indretning. Men forlængelsen er nødvendig, fordi medlemslandene endnu ikke er nået til enighed om, hvad der skal ske med forfatningstraktaten. Der skal altså skabes enighed mellem dem, der ønsker forfatningstraktaten gennemført, og dem, der ønsker at fortsætte med EU's nuværende traktater, eventuelt med nogle få ændringer.

Det er ikke nogen let opgave, men Danmark må naturligvis fortsætte med at deltage konstruktivt i arbejdet med at skabe konsensus. I Det Konservative Folkeparti havde vi håbet, at traktaten var blevet ratificeret, og det er bestemt vores forhåbning, at brikkerne vil falde på plads i løbet af den forlængede tænkepause, men indtil da skal EU naturligvis fungere og ikke mindst vise resultater. Tænkepausen må ikke blive en sovepude for EU.

I Det Konservative Folkeparti lægger vi især vægt på, at EU bliver i stand til at skabe vækst og beskæftigelse, og at vi får videreudviklet det indre marked. Derudover står EU jo også over for en stor opgave i forhold til de grænseoverskridende udfordringer, som f.eks. terrorisme, miljøproblemer og ikke mindst den afskyelige menneskehandel. Det er problemer, som skal løses i EU-regi, og vi er glade for, at regeringen også vil lægge vægt på, at der kommer nogle resultater på de her områder.

For så vidt angår EU's evne til at varetage europæernes interesser på den internationale scene, mener vi, at det er godt, at regeringen prioriterer EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Hvis vi skal gøre os gældende på den internationale scene og forsvare EU's interesser, Europas interesser over for resten af verden, er vi nødt til i højere grad at tale med en stemme. Derfor ser vi en fælles EU-udenrigsminister som en god idé.

Afslutningsvis vil jeg blot tilføje, at vi er fulde af forhåbning for EU's fremtid. Tænkepausen er en påmindelse om, at EU ikke må glemme de befolkninger, der står bag vores samarbejde. Derfor er det også vigtigt, at tænkepausen bliver brugt konstruktivt til at skabe debatten og dialogen, der er nødvendig for, at befolkningerne netop ikke føler sig udenfor, men i høj grad føler sig som en del af samarbejdet og dets beslutninger. Når tænkepausen er overstået og vi har fundet en løsning på spørgsmålet om traktaten, har vi forhåbentlig fået et stærkere grundlag at arbejde videre på, og det ser vi bestemt frem til.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Nu siger fru Helle Sjelle, at befolkningerne ikke skal føle sig udenfor. Hvad så med at inddrage dem? Hvad så med, at fru Helle Sjelle og Det Konservative Folkeparti garanterer, at hvis der bliver en ændring i traktatgrundlaget, hvis der kommer en ny traktat, som ikke er EU-forfatningen, så kommer der alligevel en folkeafstemning?

Hvis fru Helle Sjelle ikke kan garantere det på et så principielt plan, så kan jeg måske blive mere konkret og spørge: Vil fru Helle Sjelle garantere, at hvis der bliver indført flertalsafgørelser som grundlæggende princip – hvilket vil give de store lande mere magt på bekostning af de små – og hvis der f.eks. bliver indført en fælles udenrigsminister og en fælles præsident/fast formand, så kommer der en folkeafstemning, fordi der er tale om suverænitetsafgivelse?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Nu skal man jo være opmærksom på, at vi netop løbende inddrager befolkningerne i Europa og befolkningen i Danmark i EU-beslutningerne. Det gør vi bl.a. på den måde, at vi har et repræsentativt demokrati, hvor der også løbende tages nogle beslutninger vedrørende EU.

Men det er naturligvis rigtig vigtigt at bemærke i den her sammenhæng, at når der er tale om suverænitetsafgivelse, er det ganske naturligt, at befolkningen så skal have en ekstra chance, nemlig ved en folkeafstemning. Det vil vi selvfølgelig holde fast i. Det holder vi fast i, når der er tale om suverænitetsafgivelse. Det er det mest enkle og det mest klare svar i den her sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Men det er ikke et særlig klart svar. For sagen er, at der er nogle mennesker i det her land, der sagtens kan finde på at sige, at det at gå over til flertalsafgørelser som princip på alle områder ikke er suverænitätsafgivelse.

Dermed står fru Helle Sjelle og siger, at hvis det er tilfældet, at der kommer flertalsafgørelser som princip og der er nogle i Udenrigsministeriet, der mener, at det ikke er suverænitätsafgivelse, så vil fru Helle Sjelle ikke garantere en folkeafstemning. Det synes jeg faktisk er meget udemokratisk.

Jeg forstår faktisk slet ikke den der tilgang, hvor man siger, at man enormt gerne vil inddrage folk, og at de må gerne tænke en masse, de må gerne mene en masse, men de må bare ikke bestemme noget. Er det ikke totalt udemokratisk?

Kl. 16.10

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jamen det passer jo ikke. Det er jo ikke rigtigt, at vi ikke vil høre på befolkningen, selvfølgelig vil vi det. Det er også derfor, vi løbende inddrager den danske befolkning i de her ting. Det er også netop derfor, vi inddrager befolkningen, når der er tale om suverænitätsafgivelse, og det er ikke noget, vi tilfældigt finder ud af om der er eller ej.

Der er en ganske bestemt paragraf i grundloven, der siger, at hvis der er tale om suverænitätsafgivelse, skal den danske befolkning høres en ekstra gang i form af en folkeafstemning, og det bliver den naturligvis også. Det vil den også blive i det øjeblik, at det, man nu finder frem til efter tænkepausen, også er noget, hvor der er tale om suverænitätsafgivelse. Så bliver der en folkeafstemning, det er der ikke nogen tvivl om.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg vil gerne spørge, om fru Helle Sjelle var enig i, at det var en god idé at holde en folkeafstemning om Edinburghaftalen i 1993, for der var jo fem sjettedele flertal i Folketinget, og dermed var man ude af § 20. Så det var en rent politisk beslutning, at man holdt en folkeafstemning om den traktat. Dansk Folkeparti synes, det var en god idé at holde folkeafstemning, og derfor er det også relevant at høre, om Det Konservative Folkeparti synes, det var en god idé i 1993.

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Der blev taget nogle beslutninger om de ting, og det er nogle ting, som er overstået. Jeg synes, det er vigtigt, at vi nu ser fremad og ser at komme videre i den her sag.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Det kan godt være, det er for fået spurgt. Så vil jeg prøve gøre det lidt klarere. Når fru Helle Sjelle siger, at der ikke er nogen grund til at holde folkeafstemning, hvis man er ude af § 20, hvis der ikke er tale om suverænitätsafgivelse, f.eks. hvis der bare er tale om, at man overgår til flertalsafgørelser, fordi fru Helle Sjelle mener, at vi jo er her for at repræsentere befolkningen, så kan jeg ikke forstå, at Det Konservative Folkeparti i 1993 var med på at holde en folkeafstemning om Edinburghaftalen. Da var man jo ude af § 20 i grundloven. Der var fem sjettedele af Folketingets medlemmer, som ønskede at ratificere, og fru Helle Sjelle ved jo udmærket godt, at § 20's bestemmelser om folkeafstemning alene gælder, når der ikke er fem sjettedeles flertal i Folketinget.

Så hvordan kan man på den ene side, altså ved Edinburghafstemningen, sige, at vi holder folkeafstemning uanset hvad, uanset at vi er ude af § 20, mens man på den anden side i dag siger, at vi kun vil holde folkeafstemning, hvis vi er inden for § 20. Hvorfor ikke holde en, når vi er udenfor?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

I princippet kan man selvfølgelig oftere holde nogle folkeafstemninger, det er der da ikke nogen tvivl om. Men vi synes, at dér, hvor det er rigtig vigtigt, at man holder folkeafstemninger, er selvfølgelig, når man afgiver suverænitet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Vi går videre til næste ordfører, fru Lone Dybkjær.

Lone Dybkjær (RV):

Europas blodige historie er jo forudsætningen for, at vi diskuterer EU her i dag. Jeg nævner det, fordi forløberen for EU jo var Kul- og Stålnationen, som blev skabt for at sikre fred og sikkerhed i Europa. Det er vigtigt at holde sig for øje, for det er stadig væk det grundlæggende princip i forbindelse med samarbejdet. Projektet lyk-

kedes for fædrene fra de seks lande, og det har senere bredt sig til de 25 medlemslande, men vi skal videre.

Denne baggrund er grunden til, at Det Radikale Venstre altid har støttet udvidelsen, og det gør vi fortsat. Vi kæmpede for, at de ti lande skulle komme ind samtidig og ikke blive opdelt i A- og B-hold, og det var jo netop for at sikre fred og sikkerhed. Jeg pointerer det, fordi vi nu også skal optage Bulgarien og Rumænien, og vi synes, vi skal gå videre med de øvrige ansøgerlande og også Balkanlandene, hvis de har lyst til at blive medlemmer.

Jeg vil godt specielt nævne Tyrkiet, fordi vi synes, at det er vigtigt, at Tyrkiet også bliver optaget, og vi synes faktisk også, at det er vigtigt, at Tyrkiet optages på samme måde som alle de andre lande. Det er lidt ærgerligt, at det ikke sker. Det er interessant, at befolkningerne jo også synes, at der skulle være tale om den samme måde at optage alle landene på. Man skulle bekende sig til demokrati og menneskerettigheder, mindretalsbeskyttelse osv., men hvis man gjorde det, var det også muligt at blive optaget.

Men Tyrkiet bliver ikke opfattet som nogen af de andre lande. Der bliver stillet særlige krav til Tyrkiet, og det synes vi i virkeligheden ikke er fair. Der bliver i meget høj grad henvist til Københavnerkriterierne, og så bliver der så nævnt absorptionskapacitet.

Kl. 16.15

For at hr. Svend Auken og andre ikke skal blive dårlige, står det slet ikke i Københavnerkriterierne, og det er jo interessant. Der står:

»Unionens evne til at optage nye medlemmer uden derved at sætte tempoet i den europæiske integration over styr er ligeledes af stor betydning og bør indgå i overvejelserne i såvel Unionens som ansøgerlandenes almindelige interesse.«

Men det interessante er jo også, at det ikke var særlig centralt, dengang man lavede Københavnerkriterierne. Nu har det pludselig fået en central betydning, det får det netop over for Tyrkiet, og – igen – det synes vi ikke er fair.

Det har så yderligere skabt det problem, at Frankrig har lovet sin befolkning, at der skal være folkeafstemning. Det er heller ikke sket for nogen af de andre lande. Det vil sige, at Tyrkiet ikke behandles på samme måde som de andre, og det synes vi er urimeligt.

Jeg synes så i øvrigt, det er interessant at finde ud af – og det skal jeg spørge udenrigsministeren om om han ved lejlighed kan svare på, for

jeg tror ikke, han kan svare på det nu – om grundlovens § 42, stk. 6, udelukker eller ikke udelukker, at Danmark faktisk kunne holde en folkeafstemning om Tyrkiets optagelse. Det er sådan en meget uklar sætning, og jeg skal lade være med at læse den op her, for jeg synes ikke, det er rimeligt at spørge om det sådan lige pift her, men det er jo da vigtigt at få det at vide på et eller andet tidspunkt. Jeg tror, vi vil bede om et responsum på denne sag. Jeg tror faktisk ikke, vi har fået det.

Men EU har jo ikke kun ændret sig i bredden, det har også ændret sig i dybden på flere områder, og det er så ... det kan ikke være rigtigt, jeg har ikke talt i ...

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Nej, nej, tal nu videre.

Lone Dybkjær (RV):

Jamen vi har 10 minutter, ikke?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

5 minutter.

Lone Dybkjær (RV):

10 minutter har vi. Nu må man undskylde mig.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Kør nu videre.

Lone Dybkjær (RV):

Flere og flere områder er blevet draget ind i samarbejdet, og derfor har vi selvfølgelig også haft traktaterne.

I 1992 stemte et flertal i Danmark nej til traktaten, og vi fik så de undtagelser, som vi har i dag, de fire forbehold. Når jeg tager den her afstemning frem, er det ikke for at gå ind i den diskussion, der har været tidligere, men fordi Det Radikale Venstre mener, at vi skal se at få afskaffet de forbehold så hurtigt som overhovedet muligt, og det vil vi fast blive ved med at sige. Vi synes, de skal diskuteres, vi synes, de skal afskaffes.

Vi har selv foreslået, at man skulle afskaffe forsvarsforbeholdet her og nu. Der er et flertal, der er enig med os i, at forsvarsforbeholdet skal afskaffes, men bare ikke her og nu. Vi synes, det er vigtigt, at vi får den debat, og vi synes i virkeligheden også, det er vigtigt, at vi får den afstemning nu.

Det bliver jo ikke mindre aktuelt, når det drejer sig om forbeholdet om retlige og indre anlig-

gender og navnlig ikke i lyset af de diskussioner, der i øjeblikket føres, og i lyset af Kommissionens og det finske formandskabs formentlige forslag. Det er på høje tid, vi får diskuteret retsforbeholdet, og det er på høje tid, vi får det fjernt, også fordi vi slet ikke kan påvirke med vores vetomuligheder inden for de her retlige og indre anliggender.

Den seneste traktat er vi varm tilhænger af, og den fik jo altså et nej i Frankrig og Holland. Men i modsætning til Danmark er de ikke kommet med nogen forslag til, hvordan vi skal komme videre. Vi synes stadig væk, at forfatnings-traktaten er det bedste grundlag for rammerne i det politiske samarbejde i Europa, og derfor synes vi, at regeringen skal fortsætte. Derfor er det også fint, at regeringen accepterer den dagsorden, at det er udgangspunktet for den videre debat om traktaterne i det europæiske samarbejde.

Vi synes så ikke, når det nu ikke kommer nu og tænkepausen skal fortsætte, at vi bare skal fortsætte, som vi har gjort i det første år, men at vi skal finde nye rammer for debatten. Vi synes, at der er tre områder, som vi skal tage fat på: for det første at arbejde for at fjerne de oplagte urimeligheder, for det andet at kigge på, hvad det er for politiske områder, vi skal koncentrere os om, og for det tredje at se på, hvordan vi kan forankre demokratiet.

Med hensyn til det første med de oplagte urimeligheder vil jeg nævne tre eksempler: Det ene er, at vi stopper rejseriet mellem Strasbourg og Bruxelles, og jeg skal anbefale alle at gå ind på www.oneseat.eu og give deres underskrift, sådan at man kan medvirke til at få det her afskaffet. Det er ikke muligt at få stats- og regeringscheferne til at tage den diskussion. Det bliver ikke afskaffet, hvis ikke vi får borgerne inddraget. Jo flere danske borgere der er med, jo bedre.

Kl. 16.20

Jeg synes også, at vi skal afskaffe landbrugsordningerne, og jeg skal opfordre regeringen til allerede nu at indlede forhandlinger om, hvordan vi kan ændre på budgettet, eventuelt ved midtvejsforhandlingerne i 2008 eller i 2013. Hvis ikke vi starter nu, lykkes det ikke, og jeg minder igen om, at regeringen jo også, når den laver vel-færdsforhandlinger, synes, det er noget, der skal foregå over mange år. Det er det, regeringen lægger op til. Så synes jeg, de skulle gøre nøjagtig det samme her.

Vi skal selvfølgelig også fjerne de åbenlyst urimelige arbejdsgange, som vi har i EU.

På det politiske område er der en række forbrugerting, som vi mener vi skal gå ind i, som det også fremgår af forslaget til vedtagelse. Det skal jeg ikke komme nærmere ind på her, for jeg vil gerne snakke om den folkelige forankring.

Vi tror nemlig ikke, det er nok, at vi bare fortsætter diskussionen som ved tænkepausen. Den har været fin her, men nu skal vi prøve at lave en folkelig forankring på en anden måde, og det er, fordi vi, hvis vi virkelig skal have et demokratisk Europa, så også skal forankre demokratiet, på samme måde som vi har forankret demokratiet på i det danske system.

Det er klart, at åbenhed og enkelhed og den slags er nogle nødvendige forudsætninger for, at man overhovedet kan forstå, hvad der foregår, men vi skal altså også kigge på, hvad vi selv kan gøre. Der er åbenhed og enkelhed også for os i forbindelse med Europaudvalget en vigtig ting, men det er også vigtigt, at vi inddrager de nationale parlamenter på et tidligere tidspunkt. Vi skal have papirerne, men jeg må også sige til alle i Folketingssalen, at det altså også er nødvendigt, at man behandler de her papirer. Det er ikke nok, at man sender dem til os. Det kræver altså også, at vi behandler dem i de enkelte udvalg, og det kniber det enormt meget med.

Men så synes vi også, vi skal gå ud og spørge – og det vil vi også stille spørgsmål om til os selv: Hvad kan vi gøre i folkeskolen? Hvad ved folkeskolerne egentlig om det europæiske projekt? De ved meget om folketingsprojektet, og der er meget inspiration fra Folketingets arbejde at hente, som vi kunne overføre, også når det drejer sig om EU. Nogle af alle de ting, som man gør fra Folketingets side for ligesom at forklare i forbindelse med folkeskolen, hvad Folketinget egentlig er, skulle man overføre til det europæiske plan og gøre det samme her.

Så synes vi, man skal kigge på den folkeoplysning, som foregår i Danmark, og igen her prøve at håndtere den på en sådan måde, at det breder sig ud, sådan at vi får det europæiske perspektiv ind. Her kunne det være det almindelige folkeoplysningsarbejde, men det kunne jo i meget høj grad også være højskolerne.

Det europæiske samarbejde er jo et politisk samarbejde, og det fortøner sig normalt, når vi vedtager de her brede forslag til vedtagelse, fordi vi skal være overbeviste om, at der er en sammenhæng med et ja til traktaterne, men vi er nødt til også at prøve at politisere arbejdet mere, end vi gør. Det kan måske også ske ved hjælp af fagudvalgene her i Folketinget. Og så er vi altså

nødt til, hvis vi skal have en demokratisk forankring, at prøve at få en diskussion, som er mere permanent. Ellers kan vi ikke skabe et medejerskab til det europæiske projekt.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Med hensyn til medejerskab af det europæiske projekt vil jeg gerne spørge fru Lone Dybkjær, om fru Lone Dybkjær, hvis der sker en ændring af traktatgrundlaget, så det ikke bliver EU-forfatningen, det vil sige, hvis EU-forfatningen falder bort og der så kommer en ny minitraktat i stedet for, så vil garantere, at Det Radikale Venstre går ind for en folkeafstemning. Det er et meget generelt spørgsmål.

Jeg vil også gerne spørge mere specifikt, ligesom jeg gjorde over for fru Helle Sjelle: Hvis en sådan minitraktat indeholder princippet om, at flertalsafgørelser skal være den måde, man som udgangspunkt tager beslutninger på i EU, og hvis en sådan minitraktat indeholder bestemmelser om en udenrigsminister og en fast formand/præsident, vil fru Lone Dybkjær så også garantere, at den kommer til folkeafstemning?

I det hele taget synes jeg, at fru Lone Dybkjær bare burde garantere det. Det burde være meget nemt, for det her er jo et politisk spørgsmål. De kan finde på masser af juridiske forklaringerovre i Udenrigsministeriet på, hvorfor man måske ikke behøvede at holde en folkeafstemning, men den danske befolkning vil nok opfatte, at det at gå over til flertalsafgørelser vil give store lande mere magt, og at det er suverænitetssafgivelse.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil ikke garantere, at der kommer en folkeafstemning. Det afhænger fuldstændig af, hvad en traktat er. Men i øvrigt arbejder jeg ikke med de spørgsmål i øjeblikket. Jeg prøver på at sige, at nu er det forfatningstraktaten, det drejer sig om, det er den, vi skal arbejde for, og det er den, der er på dagsordenen. Hvis så ikke det lykkes, må vi tage den anden diskussion. Men mere principielt vil jeg absolut ikke garantere, at en hvilken som helst traktat kommer til afstemning. Jeg synes, det var fint, Nicetraktaten ikke kom til afstemning, og det kan da være, man kan komme i samme situation igen. Men det er altså ikke aktuelt.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Men synes fru Lone Dybkjær ikke, det er totalt absurd og meget mærkværdigt, at man først beder folk om at tænke, nej, allerførst beder man faktisk folk om at tage stilling til en EU-forfatning, så bliver den afstemning afløst her i Danmark, så beder man folk om at tænke i en tænkepause, så er den færdig, og så vil fru Lone Dybkjær i den situation ikke garantere, at der bliver en folkeafstemning, hvor man kan tage stilling til en ny traktat.

Jeg synes, det er meget mærkeligt, at man først afløser en afstemning, beder folk om at tænke, men så ikke garanterer, at folk kan få lov til at stemme ved en folkeafstemning senere hen. Jeg synes, det er en utrolig mærkværdig måde at gå til hele EU-spørgsmålet på, og jeg tror ikke, det er en måde, som egentlig vil give større opbakning til hverken en EU-forfatning eller EU-projektet som sådan. Det er ikke en opbakning, jeg ønsker, men jeg ønsker i hvert fald, at beslutningerne bliver taget på den mest demokratiske måde, og det er altså via en folkeafstemning i det her spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg er helt med på, at hr. Rune Lund synes, jeg er mærkværdig. Jeg synes også ind imellem, hr. Rune Lund er temmelig mærkværdig i den måde han ræsonnerer på, så den slags kommer vi jo ikke længere ved. Spørgsmålet er, om det er fornuftigt eller ikke fornuftigt at have en traktat til folkeafstemning. Nu har jeg jo en alder, der unægtelig er noget højere end hr. Rune Lunds, så jeg har også været igennem Amsterdamtraktatafstemningen, og noget af det, der var problemet med den afstemning, var, at det var meget svært at fortælle folk om, hvorfor i alverden vi skulle have en afstemning om det, når de hørte, hvad det egentlig var, afstemningstemaerne var.

Det var nu en gang nødvendigt på grund af, at der var suverænitetssafgivelse, men det var jo suverænitetssafgivelse på nogle ret små områder og nogle områder, Danmark i øvrigt fuldt ud støttede. Derfor var vi bare nødt til at have den. Vi tog den, men jeg synes også, det var svært at diskutere med mennesker, for på næsten alle møder kom man frem til: Jamen hvorfor alverden skal vi stemme om det? Så var det klare svar selvfølgelig: Det er § 20.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg tror, det er rigtigt, som fru Lone Dybkjær siger, at der i forbindelse med udformningen af Københavnskriterierne ved topmødet i juni 1993 ikke var så meget diskussion om det, der nu bliver kaldt absorptionskriteriet. Det tror jeg er helt rigtigt. Jeg tror, at der var en almindelig eufori, og at folk var tilbøjelige til ligesom kun at se de lyse sider ved udvidelsen. Man hæftede sig i den kreds ikke meget ved problemerne, men ikke desto mindre skrev man det, og efterfølgende må vi jo give ret i, at selv om udvidelsen har været en kæmpe succes, så har der også været problemer, herunder også med spørgsmålet om uddybning af samarbejdet.

Det er vel ikke unfair, at man i lyset af erfaringerne, når det nu er et kriterium, prøver at finde frem til en samlet afvejning. Det er vel ikke et udtryk for, at man er mindre international, at man har det som en samlet tilgang til problemerne ud fra kriterierne?

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg har jo ikke brugt udtrykket, at man er mindre international. Jeg har sagt, at jeg synes, det er unfair over for Tyrkiet, at de behandles på andre måder end andre lande. I forbindelse med sådan nogle ting som udvidelse vil der selvfølgelig være problemer. Det er klart, det har vi alle sammen vidst, men vi havde en politisk vilje til at løse de problemer, og det synes jeg også vi skal have, når det drejer sig om Tyrkiet.

Det er ikke sikkert, at Tyrkiet klarer det, men hvis Tyrkiet klarer det, er det et fuldstændig andet Tyrkiet end det, vi ser i dag, og det i sig selv er jo en fantastisk ting, og derfor synes jeg også, det vil være godt, hvis Tyrkiet bliver medlem. Jeg tror, det vil øge freden og stabiliteten i Europa. Det er min politiske vision, og jeg siger ikke, at andre, der ikke vil have Tyrkiet med, er mindre internationale.

Jeg kunne godt høre, hr. Svend Auken måske følte sig lidt ramt, men det har jeg ikke sagt. Jeg har bare sagt, at politiske problemer er til for at løses, og det synes jeg vi skal gøre med hensyn til Tyrkiet.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Mig bekendt har jeg ikke udtalt mig imod Tyrkiets medlemskab. Jeg har udtalt mig til fordel for en samlet afvejning af fordele og ulemper i en

konkret bedømmelse, hvor jeg sagde i mit indlæg, at hvis man opfylder kriterierne fuldt ud, så skal der selvfølgelig ske en udvidelse, herunder også ses på spørgsmålet om EU-landenes egen evne til at absorbere landene. Så vi er bestemt ikke afvisende eksempelvis for udvidelse, hvad angår Vestbalkan eller andre steder, og vi har støttet regeringen i dets ja til at sætte forhandlingerne i gang med Tyrkiet.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Så synes jeg bare, at det nu drejer sig om vilje til at gennemføre de forhandlinger på en måde, så Tyrkiet bliver medlem, og ikke lægge for mange sten i vejen, men prøve på at behandle Tyrkiet fuldstændig som alle andre ansøgerlande. Det er det, jeg mener ville være fair over for Tyrkiet.

KL 16.30

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Dansk Folkepartis udgangspunkt i debatten om Tyrkiet har ikke kun været, hvad der er fair over for Tyrkiet, men også hvad der er fair over for europæerne. Jeg håber, at fru Lone Dybkjær og jeg er enige om, at de to ting i hvert fald skal gå hånd i hånd.

Jeg fæstnede mig ved, at fru Lone Dybkjær siger, at man skal fortsætte med forfatningen, den, som fru Lone Dybkjær kalder forfatningstraktaten – medgivet. Så vil jeg bare gerne bede om, at hun forholder sig til, at der i Holland i dag ifølge en meningsmåling er 68 pct., som siger, de ville sige nej til den her traktat. For et år siden, da man rent faktisk holdt afstemningen, var det kun 62 pct. Hvad siger de tal fru Lone Dybkjær?

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

De siger formentlig, at modstanden i Holland er vokset, men de siger ikke noget om, hvorfor den er vokset. Det, jeg har sagt, og det er det, der står i forslaget til vedtagelse, er, at vi stadig væk synes, det er det bedste grundlag, og det vil sige, at det er det, man skal prøve at gå videre med. Så må man selvfølgelig respektere, hvis Frankrig og Holland kommer med nogle forslag til, hvad de mener der skal ske. Det er de altså ikke kommet med endnu, og det er jo derfor, man forlænger tænkepausen.

Så har jeg prøvet at sige, at den skal vi så bruge til at komme med nogle politiske budskaber. Dem var jeg nødt til at springe over desværre,

det var lidt surt, men det var, fordi jeg så gerne ville koncentrere mig om de mere borgernære ting, som jeg synes vi skal gøre i lyset af tænkepausen og i lyset af, at vi ikke bare kan fortsætte med folkehøring, og hvad ved jeg, efter min og Det Radikale Venstres opfattelse.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Hvis nu jeg skulle stille mig i fru Lone Dybkjærs sko – det vil jeg prøve et øjeblik – så ville jeg spørge, hvad der så er den bedste mulighed for at komme videre. Er det, at man holder fast i en forfatning, som er blevet erklæret død i to af landene, og hvor erklæringen, dødserklæringen for at bruge det udtryk, faktisk er vokset, siden man sidst blev stillet spørgsmålet? Vil det ikke været meget mere sådan progressivt at sige: O.k., så må vi finde på noget andet, det var ikke det, europæerne ville, hollænderne bliver surere og surere over forfatningen, jo længere tid der går, så vi må gå en anden vej? For så er det slet ikke sikkert, at jeg behøvede at stå i fru Lone Dybkjærs sko, så kunne det være, vi kunne stå ved siden af hinanden og finde et kompromis.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Afstemningen sagde ikke noget som helst om, hvad europæerne ville. Afstemningen sagde noget om, hvad franskmændene ville, og hvad hollænderne ville. Så er der i øvrigt snart 16 lande, der har ratificeret, så det er jo da temmelig mange europæere, der har ratificeret, ikke? Jamen sådan er det, det er også flere end Frankrig og Holland tilsammen.

I modsætning til hr. Morten Messerschmidt synes jeg faktisk, det ville være en rigtig god idé, hvis Frankrig og Holland fortæller, hvad de selv synes, for jeg tror sådan set, at de ved det bedre, end jeg ved. Jeg følger meget pænt med, synes jeg, men jeg tror alligevel, at franskmændene og hollænderne bedre selv ved, hvad det er, de har lyst til at ændre. Det skal være min opfordring, at de kommer med nogle forslag til det, så vi kan komme videre.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til fru Lone Dybkjær. Næste ordfører bliver fru Anne Grete Holmsgaard.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil godt starte med at sige, at jeg synes, at tænkepausen på det folkelige plan har været en

succes. Folkehøringen, der blev afholdt i Odense for et par måneder siden, var en forsamling af enormt engagerede mennesker, som virkelig vidste meget om EU og gik meget op i det og diskuterede meget engageret om EU.

Jeg synes også, det har været en succes, at det lykkedes at få de mange forskellige organisationer til at arbejde sammen på et fælles grundlag. Det er faktisk aldrig nogen sinde lykkedes før.

Så synes jeg, det har været en succes, at den her tænkepause ikke har kørt over melodien ja eller nej til EU. Det er virkelig et fremskridt i dansk EU-debat.

I det forslag til vedtagelse, der er fremsat, og som vi er medforlagsstiller til, fremhæver vi, at regeringen skal arbejde aktivt for forfatnings-traktaten også på junitopmødet her om kort tid, selvfølgelig vel vidende, at der er to lande, der har stemt nej til den.

Og hvorfor lægger vi så vægt på det? Ja, det gør vi af to grunde. For det første fordi vi mener, at forfatningstraktaten simpelt hen er en bedre traktat end Nice. Det er den med sine værdier og sine klare målsætninger, det er den med sin øgede indflydelse til Europa-Parlamentet med vægten på øget indflydelse og inddragelse af de nationale parlamenter og mulighed for for første gang, hvis det realiseres, at borgerne direkte kan reagere over for EU og en række andre ting.

Kl. 16.35

Den anden årsag til, at vi lægger vægt på det her, er, at det er et klart signal om, at vi ikke går efter nogen minitraktat. Det synes jeg er meget vigtigt at fremhæve, for hvis man begynder at signalere det på nuværende tidspunkt, så er man næsten sikker på, at så ender man med absolut mindste fællesnævner, og det mener vi ikke er det, Europa har brug for.

EU er jo skabt på en vision om stabilitet og fred, det er meget vigtigt, og den vision har også ført til succes på den måde, at i hvert tilfælde den del af Europa, der har været medlem af EU, har været mere fredelig i den periode, EU har eksisteret, end i de forudgående 50 år, hvor Europa bestemt ikke har været noget fredeligt sted, men plaget af to meget store krige.

Vi mener, at det, der er brug for nu, er, at man hæver sig op og videreformulerer den vision, sådan at vi får et EU, hvor ikke bare vi, der er politikere og borgervalgte, men også borgerne i al almindelighed, kan se, at der er en vision fra politikernes side med EU.

Der er mange, der har sagt det, og jeg mener det også selv: Vi har i dag et underskud, ikke så

meget af demokrati som af visionære ledere i EU, som virkelig kan sætte morgendagens dagsorden. Jeg mener, at den i hvert tilfælde handler om fire ting: Den handler om de grænseoverskridende miljøproblemer, den handler om en stærkere udenrigs- og sikkerhedspolitik, den handler om en stærkere social dimension, og så handler den om større åbenhed og indlevelse i EU, det, man også kunne kalde styrket demokrati og styrket gennemsigthed.

Jeg vil godt starte med de grænseoverskridende miljøproblemer. Der mener jeg, at det er helt afgørende, at EU træder i karakter for alvor. Vi står over for en sikkerhedspolitisk udfordring, som er større end nogen anden, og det er faren for global opvarmning. Der tales meget om terror, der tales meget om andre ting, men jeg vil tillade mig at sige, at det blegner, hvis man tør se i øjnene, hvad det er for en udfordring, vi står over for med hensyn til den globale opvarmning. Den vil, hvis vi ikke får den under kontrol og får nedbragt udslippet af drivhusgasser, sætte millioner, ja, hundreder af millioner af mennesker på vandring, skabe immigration, ødelægge landbrugsjord, ødelægge fiskeri, ødelægge ferskvandsforsyninger. Det er en opgave, som virker skræmmende på mange, også på mig selv, for kan vi overhovedet magte den? Vi har ikke rigtig prøvet at skulle magte så stor en opgave før.

Det gode er, at vi teknologisk godt kan magte den, så dér, hvor der kan være et underskud, er faktisk i den politiske indsats. Her har EU faktisk frem for nogen anden region på globalt plan muligheden for at handle og vise, at det her magter vi i praksis. Vi kan magte det ved at realisere det meget store potentiale, vi har for energibesparelser – det er hen imod halvdelen af den energi, vi bruger – og ved at udbygge meget kraftigt med vedvarende energi, så vi gør os uafhængige af olie, kul og gas. Dermed gør vi os også uafhængige af nogle meget ustabile regioner, og vi får et fantastisk grundlag for at skabe de job og den eksport, som både vi, vores børn og vores børnebørn skal leve af. Så der er alt at vinde på det og desværre frygtelig meget at tabe på det, hvis vi ikke gør det.

Det andet, jeg gerne vil trække frem, er udenrigs- og sikkerhedspolitikken. Vi går jo meget op i, at den udenrigs- og sikkerhedspolitik, som EU skal stå for, skal være en udenrigs- og sikkerhedspolitik, som primært er baseret på civile virkemidler som kompetent kriseanalyse, krisestyring, men, siger vi også, muligheden for at sætte

en begrænset styrke ind, hvis man står i den situation, hvor man skal skille parterne ad. Den kan man stå i, alle, der sidder herinde, kan huske Srebrenica.

Men sikkerhedspolitik handler også om mere om det. Det handler om handelspolitik, og der er det virkelig en glæde at se fra folkehøringen, at så mange mennesker synes, at vi skal af med de meget skadelige landbrugsordninger, vi har. Det er virkelig opmuntrende, at det her også er noget, der har opbakning i befolkningen.

Sikkerhedspolitik handler også om udvidelsen af EU. Vi er varme tilhængere af, at Tyrkiet kommer med, og vi er varme tilhængere af, at resten af Balkan kommer med, for det vil stabilisere EU og EU's omegn, og det finder vi fantastisk vigtigt. Vi mener også, det vil være vigtigt for de her lande selv, og der synes jeg også, det var opmuntrende under folkehøringen, at en af de ting, som en meget stor del af de – o.k. – 400 mennesker, der deltog, pegede på, var, at det også er for at gøre gavn for de her lande selv. Det har jo vist sig, at de udvidelser, vi har gennemført, har ført til øget demokrati, hvad enten vi taler om Portugal, Spanien eller Grækenland, selv om det efterhånden er mange år siden, eller vi taler om den seneste udvidelse med de ti nyeste medlemslande.

Kl. 16.40

Endelig vil jeg sige – man kan diskutere, om det er demokrativinklen eller sikkerhedsvinklen – at stor grænseoverskridende kriminalitet som f.eks. handel med mennesker er det fuldstændig afgørende at vi får kontrol med. Den er stigende, den er forfærdelig, den er morderisk over for de mennesker, som bliver handlet over grænser, hvad enten de er voksne eller børn. Den må vi simpelt hen have kontrol med, sådan at den ikke bliver ved med at have en så lav prioritet, som vi desværre må erkende at det her område har. Det må vi jo erkende.

Der bliver pumpet langt flere ressourcer i terrorbekæmpelse end i at bekæmpe den meget alvorlige internationale kriminalitet, den moderne slavehandel, som man jo må kalde den. Og det går simpelt hen ikke. Vi bliver nødt til at have det her langt højere op på EU's dagsorden.

Den tredje ting, jeg vil trække frem, er noget af det, jeg virkelig holder meget af i forfatningstraktatens målsætninger, nemlig at et af EU's mål er en social markedsøkonomi. Det synes jeg er meget vigtigt, for når vi snakker det indre marked, så snakker vi meget liberalisme og frihandel osv., og det er selvfølgelig det funda-

ment, det er skabt på. Men vi ved også, at mens markedet kan være en udmærket tjener, så er det en frygtelig ond herre, hvis det er markedet, der styrer.

Derfor er det meget afgørende, at vi får styrket den politiske del af EU, så vi rent faktisk er i stand til at hegne markedet ind, så det ikke er markedet, der styrer os, men os, der styrer markedet.

Jeg vil godt prøve at gøre det lidt konkret med et enkelt eksempel, som heldigvis også offentligt har været diskuteret meget herhjemme. Det er begrebet såkaldt berigelse af fødevarer, hvor vi har måttet acceptere, at vi er blevet nedstemt på, at man kan få lov til at tilsætte vitaminer og faktisk noget, der i virkeligheden er medicin, til fødevarer, og så står forbrugerne der og må selv vælge det her fra. Det er en fuldstændig urimelig situation.

Det er et af de steder, hvor vi skal gå ind og sige, at det er her, vi må have en indhegning af markedet. Der går det altså ikke at sige, at det her bare er harmonisering, og virksomhederne skal have lov til at sælge deres varer uden nogen som helst forhindringer. Det går ikke. Det her må landene selv bestemme.

Vi er dybt uenige om det i EU. Nogle lande synes, det er fremragende. Store befolkningsgrupper synes, det er fremragende. Jeg er ret sikker på, at den største del af den danske befolkning aldeles ikke synes, det er fremragende.

Det er et eksempel på, hvor vi må hegne markedet ind, sådan at vi har et EU, hvor det ikke er markedet, der løber af med os, og hvor vi også har folkelig opbakning til EU. For det er jo fuldstændig afgørende at have det.

Det fjerde, jeg godt vil trække frem, er muligheden for at bruge det forstærkede samarbejde. Det har mest været omtalt i forbindelse med sikkerhedspolitikken, men er der egentlig noget i vejen for, at vi kunne bruge det på andre områder? Som eksempel kunne man sige, at et vist antal lande i EU går sammen om at stille skrappe krav til f.eks. bilers energieffektivitet og på den måde skaber et delmarked, som ikke diskriminerer mellem den ene eller den anden virksomhed, for de har alle sammen lov til at komme ind på det marked. De skal bare leve op til nogle skrappe normer.

Modellen kender vi fra USA, hvor staten Californien har retten til at sætte højere standarder og stille skrappe krav, og så kan andre delstater tilslutte sig. Det synes jeg faktisk er et interes-

sant perspektiv at arbejde med som en mulighed i EU også.

Det femte, jeg vil trække frem, er åbenhed og gennemsigtighed. Om 2 dage vedtager vi med bred enighed her i Folketinget, at Danmark støtter, at lobbyisme skal registreres, at det skal være obligatorisk at være lobbyist i EU's system, og at der skal være fuld offentlig indsigt i det. Det synes jeg er virkelig positivt.

Vi har for nylig i bred enighed vedtaget, at vores udvalgs møder skal være åbne. Det er også virkelig et godt fremskridt. Næste etape bliver så at få vores fagudvalg inddraget meget stærkere, end de er i dag. Fru Lone Dybkjær var også inde på det.

Det, vi laver i Europaudvalget, er jo, uanset hvordan man vender og drejer det, og om man kan lide ordene, lovgivning, som minder meget om indenrigspolitik. Med så mange sager holder det ikke med, at det ikke bliver forankret ordentligt i fagudvalgene. Det er simpelt hen nødvendigt for os, at vi får fagudvalgene og vores kolleger i fagudvalgene inddraget meget stærkere i det her arbejde for at kunne gå i dybden med sagerne.

I det forslag til vedtagelse, der er fremsat fra fem partier, er det også understreget, at vi arbejder for åbenheden. Det er noget, man kan gøre her og nu. Det afhænger jo ikke af forfatningstraktaten. Det kan fint, som der også står i vedtagelsen, foregå parallelt. Der skal simpelt hen sættes skub i den her udvikling.

Kl. 16.45

Der er mange ting, der kan gøres: skabe større indsigt i arbejdsgrupper i EU; skabe større indsigt i komiteer, så man ved, hvem der sidder i dem, og for komiteernes vedkommende også større indsigt i de videnskabelige arbejder, de baserer sig på, så man kan komme med en kritik, komme med et modsvar og få en dialog om det. Det er simpelt hen for lukket, som det foregår i øjeblikket.

Vi finder det også meget vigtigt, at vi får ændret komitéprocessen, sådan at de enkelte lande med et simpelt flertal kan sige nej til disse embedsmandskomiteer, altså at politikerne med et simpelt flertal kan sige nej, hvis det, der bliver indstillet, er noget, der antaster det enkelte lands opfattelse af, hvad der er vitale interesser inden for f.eks. sundhed, fødevarer og miljø. Det er en væsentlig del af et demokratisk politisk system, at en embedsmandskomité ikke siger, at her skal der være et kvalificeret flertal,

altså langt over 50 pct. af politikerne, for overhovedet at kunne sige nej til embedsmændene.

Til sidst vil jeg sige, ligesom i hvert tilfælde én tidligere taler, og jeg tror, det var fru Lone Dybkjær, var inde på, at vi synes, at en oplagt mulighed for stærk borgerinvolvering her og nu er kampen for at få samlet Europa-Parlamentet, sådan at det ikke skal rejse mellem Bruxelles og Strasbourg og Strasbourg og Bruxelles og fragtes rundt med embedsmænd og store kasser med materiale med et evindeligt besvær, som selvfølgelig også gør det vanskeligere for Europa-Parlamentet at fungere ordentligt.

Jeg vil derfor opfordre alle til at skrive under på den kampagne, der kører i øjeblikket, sådan at vi får sendt et meget stærkt signal om, at det her vil vi have ændret.

Vi er godt klar over, at nogen, ikke i Danmark tror jeg, men et eller andet sted ude i Europa, måske ikke er så glade for at røre lige præcis ved den her sag, fordi Strasbourg ligger i Frankrig, og er franskmændene ikke besværlige nok for os i forvejen? Det går bare ikke at købe sig til en fransk mening på det her område ved at sige, at vi bliver ved med at leve med den her tvedeling.

Så ser vi i øvrigt frem til på et eller andet tidspunkt at få franskmændenes og hollændernes eget svar på, hvad det egentlig er, de gerne vil have, om det er forfatningstraktaten minus et eller andet, om det er forfatningstraktaten plus et eller andet, eller om det er noget helt tredje. Det har vi jo faktisk ikke svaret på i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Nu bryder ordføreren fra SF sig ikke særlig meget om den minitraktat, der har været fremme i debatten. Og grunden til, at der i det hele taget er tale om en minitraktat eller en EU-forfatning light, er jo, at EU-forfatningen er død og borte, lagt på hylden efter de glædelige nej'er i Frankrig og Holland sidste år.

Men hvordan vil ordføreren fra SF forholde sig til, hvis de fire andre partier, som ud over SF er med i det forslag til vedtagelse, som SF er med i i dag, beslutter sig for, at en minitraktat er en god idé, og at en sådan minitraktat ikke behøver at blive sendt til folkeafstemning?

Personligt ville jeg synes, det var meget mærkeligt. Jeg mener ikke, man kan holde en EU-tænkepause, hvor man spørger folk om alt muligt: Hvad synes I om EU? Hvad synes I om Europa? og så bagefter nægte dem at tage stilling til et nyt traktatgrundlag ved en folkeaf-

stemning. Hvad mener fru Anne Grete Holmsgaard om det?

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Først og fremmest mener jeg, at det er et vældigt hypotetisk spørgsmål.

For det andet mener jeg, at det, der er vigtigt politisk, er at kæmpe for de ting, der er i forfatningstraktaten.

Jeg startede faktisk med at sige, at jeg også ser den her vedtagelse som en bekræftelse af, at en minitraktat ikke er det, der er på dagsordenen i Danmark.

Med hensyn til folkeafstemning vil jeg sige, at det er fuldstændig umuligt at tage stilling til. Vi er meget positive over for folkeafstemninger, men at tage stilling til, om et eller andet, hvor jeg ikke aner, om det overhovedet kommer på bordet, og som jeg i øvrigt vil kæmpe imod, skal til folkeafstemning eller ej, er da at give et svar ud i den blå luft, som ikke kan bruges til noget.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Jeg synes ellers, det ville have været dejligt, hvis SF, som jo er et socialistisk parti ligesom Enhedslisten, også i den forbindelse havde en socialistisk demokratiopfattelse, som netop går ud på at inddrage borgerne mest muligt og indrette demokratiet på en sådan måde, at det kommer så tæt på borgerne som muligt.

Kl. 16.50

Så hvis jeg havde været fru Anne Grete Holmsgaard og jeg havde stået oppe på talerstolen for SF, havde jeg ikke haft noget problem med at sige: Selvfølgelig garanterer vi fra SF's side, at der skal være en folkeafstemning, ellers kan SF ikke godkende en ny traktat.

Derfor ville det være utrolig dejligt med en sådan garanti fra SF her i dag. Ellers må man gå ud fra, at det, som SF mener, er, at SF ikke vil garantere, at SF vil gå ind for en folkeafstemning.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Det var helt holbergsk, det, hr. Rune Lund fik sagt der, men hr. Rune Lund er jo ikke spor i tvivl om, hvad SF mener. Vi har støttet alle de folkeafstemninger, der har været. Vi har støttet, at forfatningstraktaten skulle til folkeafstemning. Så det er der jo ingen tvivl om. Jeg må bare sige, at det kan være, at hr. Rune Lund, hvis han

bevæger sig politisk, engang får muligheden for at stå heroppe som SF'er.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil tage fat i et andet emne, som fru Anne Grete Holmsgaard brugte en del taletid på. Det var kvindehandel, menneskehandel og behovet for at gøre noget effektivt på europæisk plan.

I Det Radikale Venstre deler vi fru Anne Grete Holmsgaards oprør over den massive kvindehandel, der finder sted, og jeg tror, det er fuldstændig universelt både i dansk politik og i store dele af europæisk politik, at det her er uacceptabelt, og at det må vi gøre noget ved. Vi hører om, at 40.000 udenlandske prostituerede bliver importeret til Tyskland i forbindelse med VM i fodbold.

Men så kommer mit spørgsmål, og jeg tror ikke, at fru Anne Grete Holmsgaard kan svare på det, men jeg vil godt have bare en lille ordveksling om det.

Vi har i Europa meget forskellige holdninger til prostitution og prostitutionskunder. I Tyskland og Holland er der systemer, hvor der gives licenser til bordeller, og i Sverige er der et system, der er stik modsat, hvor man kriminaliserer kunden. Hvordan skal vi overhovedet finde en fælles europæisk løsning på det her problem?

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg tror, jeg må give fru Elisabeth Arnold ret i, at det kan jeg ikke give et ordentligt svar på, og i hvert tilfælde slet ikke på 1 minut.

Jeg mener, at et sted, hvor vi kunne starte, var at bruge det, der står i forfatningstraktaten, og så bare lade som om, at det ikke står i Nicetraktaten, nemlig at starte sådan en stor indsamling af underskrifter fra borgere over hele Europa og opfordre Kommissionen til at få sat det her højt på dagsordenen. Men det er klart, at det vil være os problemer, når vi skal finde løsningerne, fordi vi har meget forskellige holdninger til prostitution, men selv inden for den ramme tror jeg godt man kan finde løsninger.

I Holland, hvor det er et legalt erhverv, har man også noget, der i virkeligheden minder om registrering, fordi der gives ret til sociale ydelser som prostitueret. Man kunne godt forestille sig en eller anden form for mærke – eller hvad man nu skal sige, det lyder grimt med mærke – eller noget andet, der angiver, at det her er et sted med prostitution, der er under regelmæssigt læ-

getilsyn. Det var måske noget, der kunne forene på tværs af Europas lande, fordi det ville give adgang til, at sundhedsmyndighederne kunne komme og kontrollere, og det ville i sig selv være med til at trænge den helt illegale del af prostitutionen, altså menneskehandelen, tilbage. Det kunne måske være en mulighed.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Nu har det med lægetilsyn ikke så meget at gøre med, om man er sympatisk indstillet over for handel med mennesker eller køb af andre menneskers kroppe. Det har jo intet med hinanden at gøre. Vi har også i Danmark haft legal prostitution, hvor der var lovmæssigt fast lægetilsyn af de prostituerede osv. At sige, at hvis der er en efterspørgsel, er det også helt legalt, at der er en forsyning, kan jo være noget, der i og for sig gør det endnu mere legitimt og gør det endnu mere accepteret at udnytte markedsmekanismen.

Men jeg kunne forestille mig, at fru Anne Grete Holmsgaard måske kunne forholde sig til noget af det, som også Nordisk Råd begynder at arbejde med, hvor man siger, at arrangementer, som foregår i EU-regi, skal foregå på hoteller, hvortil der ikke formidles prostituerede. Man kunne f.eks. lave flere og flere arrangementer på den måde, at der garanteres for, at de faciliteter, der benyttes, ikke er nogen, der bruges til formidling af prostitution.

Man kunne også forestille sig andre tiltag, som er set f.eks. i Nordisk Råd, hvor man siger: Der er ting her, vi simpelt hen ikke accepterer at vores medarbejdere eller vores deltagere beskæftiger sig med.

Kunne fru Anne Grete Holmsgaard tænke sig, at man i europæisk regi gjorde noget tilsvarende?

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Ja, det kan jeg i allerhøjeste grad. Det ligger jo fuldstændig i forlængelse af, hvad vi også selv tidligere har foreslået, men aldrig fået gennemført, nemlig at der skal være en code of conduct for udsendt militært personale og andre offentligt udsendte, hvor de skal sige ja til, at de ikke vil anvende prostituerede, når de er udsendt.

Det med at sikre sig, at man på hoteller, i konferencelokaler, og hvad man ellers bruger, har garanti for, at der ikke kommer prostituerede, synes jeg er glimrende og også et fremskridt.

Men jeg tror nu heller ikke, at min idé om et lægetilsyn er helt dum.

Kl. 16.55

Vi er ikke for at legalisere prostitution i SF, men det kunne være en mulighed med et lægetilsyn, som fik en eller anden godkendelsesordning, så der blev adgang til de steder, hvor de prostituerede er. Det ville gøre det vanskeligere for de internationale menneskehandlere at fragte kvinderne og for den sags skyld også børnene og mændene rundt og indlogere dem forskellige steder.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Tak for en god tale. Det er godt at høre, at Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet ligger meget tæt op ad hinanden i dette spørgsmål, og jeg er især glad for det, der blev sagt fra fru Anne Grete Holmsgaards side om de store trusler i forbindelse med den globale opvarmning. Det er jeg rigtig glad for.

Min kommentar skal være, at jeg tror, vi har brug for at sætte os ned og finde ud af, hvordan vi egentlig håndterer disse tilfælde med medicintilsætning til fødevarer. Det er jo totalt uacceptabelt, at man f.eks. vil påtvinge os kolesteroldæmpende medicin i rugbrød osv., og jeg tror, vi partierne imellem og også med eksperterne skal diskutere: Hvad kan vi egentlig gøre, hvilken form for aktion skal vi sætte i gang for at få det bremset?

Så har jeg til sidst bare et enkelt spørgsmål, og det er angående Strasbourg. Jeg tror ikke på, at man kan få løst det problem, medmindre man kan tilbyde noget i stedet for, og når jeg får ordet igen om et øjeblik, vil jeg gerne komme tilbage med en idé til, hvad man kunne sætte i stedet for.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Ja, jeg tror, det er rigtig, at man skal tilbyde Frankrig noget andet i stedet for. Det er jeg fuldstændig enig i, og det kan være mange forskellige ting. Forskning under en eller anden form kunne være et område, både inden for og uden for universitetsverdenen, og det kunne også være en eller anden form for Europahøjskole, så der er sådan set mange muligheder. Men jeg er enig med hr. Auken i, at hvis problemet skal løses, er man nødt til at tilbyde Frankrig noget andet, og det synes jeg også er helt fair at gøre.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg ville ønske, at udenrigsministeren havde kunnet høre, hvad jeg sagde før, og hvis udenrigsministeren er i nærheden, vil jeg egentlig gerne have hans kommentar til det, jeg nu vil bede fru Anne Grete Holmsgaard kommentere.

Spørgsmålet er, om det ikke var en idé at afholde Det Europæiske Råds møder fast i Strasbourg. I dag er det jo sådan, at Det Europæiske Råds møder efter truffen beslutning foregår i Bruxelles, og det er jo i Bruxelles, man vil samle Europa-Parlamentet. Så kunne det være en idé, at Det Europæiske Råds møder, som jo finder sted fire gange om året, blev afholdt fast i Strasbourg, og man brugte de institutioner og de rammer, der allerede er der. Så blev det Strasbourg møderne, der – om jeg så må sige – lagde linjerne, og så fik Frankrig den prestige, som jeg tror er en meget væsentlig faktor i den forbindelse. Hvis jeg kunne få fru Anne Grete Holmsgaards kommentar, ville jeg også være interesseret i, hvad udenrigsministeren mener, hvis udenrigsministeren hører, hvad jeg siger.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Nu er det spørgsmål til ordføreren, det drejer sig om. Værsgo til ordføreren.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil ikke afvise, at det kunne være en løsning, og jeg tror, det ville være klogt af os at sætte os sammen og se på, hvilke muligheder som kunne friste franskmændene til at give afkald på Strasbourg. Vi ved jo godt, at det er svært for dem, og det ville altså også være svært for os, hvis Strasbourg lå i Danmark. Sådan er det jo, det er meget menneskeligt, at man politisk er imod det, men det kunne godt være en mulighed, som slet ikke var så dum.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er ikke flere spørgsmål, så tak til ordføreren. Sidste ordfører bliver hr. Rune Lund.

Rune Lund (EL):

I Enhedslisten håbede vi oprindeligt på en god og ordentlig tænkepause, hvor formen og indholdet af hele Europas – ikke bare EU's, men hele Europas – udvikling blev diskuteret, og hvor afsættet til fremtidens europæiske samarbejde blev skabt.

Potentialet til at skabe de nødvendige forandringer af Europa, som vi i hvert fald øjnede med det franske og hollandske nej i foråret 2005, synes imidlertid desværre nu at være tabt i svinget. Den 29. maj sidste år forkastede et stort flertal i Frankrig og et par dage senere Holland forfatningen med krav om mere social beskyttelse, ret til velfærd og et opgør med EU's arbejdsløshedsskabende økonomiske politik. Det er krav, som Enhedslisten og desuden millioner af andre venstreorienterede europæere også stiller.

Det seneste år har vi set flere og flere mennesker protestere mod den herskende nyliberalistiske ideologi, mod nedskæringer i offentlige serviceydelser og mod forringelser af hårdt tilkæmpede sociale standarder. Flere og flere ønsker et opgør med militær oprustning og med militarisering og et opgør med fortsatte miljødelagelser og fattigdom, og samtidig har vi set voksende protester mod centralisering, lukkethed, afdemokratisering og markedsførelse i EU.

For Enhedslisten er det opgør, vi ønsker med EU, et politisk opgør – et opgør, der for os at se skal bygge på både en modstand mod det liberalistiske og militaristiske fundament og et opgør med det indskrænkede demokrati og det demokratiske underskud i EU.

Vores kamp er faktisk positiv, for den er hverken vendt mod andre kulturer og traditioner eller mod grænseoverskridende samarbejde. Vi tager ubetinget afstand fra de traditionelle nationalister, som vi f.eks. ser i Dansk Folkeparti, men vi tager lige så stærkt afstand fra de nye nationalister, euronationalisterne, der ønsker et stærkt EU for at konkurrere med Kina, USA og Japan. Fællesnævneren for vores tilgang til denne diskussion er kritikken af kapitalismen og kampen for en udvidelse af alle menneskers rettigheder. Det er ikke kamp mod udenlandske arbejdere eller forsvar for egne privilegier og en ret til uhæmmet forbrug af klodens begrænsede ressourcer.

Vi ønsker os et Europa – og når jeg siger Europa, mener jeg *hele* Europa, for der er mange flere lande i Europa end de, der er med i EU – der bevæger sig bort fra den nyliberalistiske kurs og i stedet skaber et socialt Europa. Et Europa, hvor beskæftigelse, demokrati, bæredygtighed, social retfærdighed, lighed for alle, miljøbeskyttelse og fred er i højsædet; et Europa, som bygger på solidaritet mellem mennesker og folkeslag, også uden for Europa. Men det kræver en hel række forandringer af det EU, vi ser i dag.

Magten er gennem EU's levetid desværre blevet mere og mere centraliseret. Der findes ikke egentlig kompetencefordeling mellem det nationale og EU-niveauet, og ikke engang forfatningen styrkede de nationale parlamenter og borgernes mulighed for indflydelse. Tværtimod gik EU-forfatningen netop ud på, at der skulle overføres endnu mere magt fra de nationale parlamenter til EU. Man ville fjerne endnu mere magt fra almindelige mennesker, fagforeninger og græsrodsbevægelser til de lukkede korridorer nede i Bruxelles, hvor det er de store selskaber og deres lobbygrupper, der sætter dagsordenen.

Det var en af grundene til, at Enhedslisten anbefalede et nej til EU-forfatningen – et nej, som vi desværre ikke fik lov til at manifestere. Afstemningen blev aflyst, og det var der for så vidt mening i, for EU-forfatningen var jo allerede død. Men i den sammenhæng er det jo absurd, at et flertal af partier her i Folketinget ikke kan bakke op, at hvis der skal vedtages en ny traktat, skal den selvfølgelig vedtages ved en folkeafstemning. Det er ærgerligt, at alle partier lige fra SF, Socialdemokraterne, De Radikale, Venstre og til De Konservative ikke kan se, at det helt soleklart er fornuftigt.

Truslen mod demokratiet kommer fra den centralisering af de politiske beslutningsprocesser, der finder sted hver dag i EU, men den kommer også via en fastlåsning af en nyliberalistisk politisk kurs, hvor markedsførelse og liberaliseringer flytter magten til beslutningsfora, hvor vi som borgere ikke kan deltage i beslutningerne eller stille beslutningstagerne til ansvar.

EU's traktat er ikke en central ramme om det politiske samarbejde. På den politiske kampplads, som EU er, er der som udgangspunkt allerede en på sejrsskamlen, nemlig præmissen om, at markedskræfternes frigørelse og liberalisering er det princip, som skal gælde forud for alle andre principper.

Kl. 17.05

Vi har set det ved, at der er en lang række kemikalier, som vi ikke må forbyde i Danmark, fordi det ville være en konkurrenceforvridende foranstaltning, hvis vi f.eks. forbød ftalater i legetøj til børn, og vi har set, at vi ikke må forbyde de såkaldte fytosteroler, som er kolesterolnedsættende medicin, i rugbrød. Det danske Folketing er enigt om, at vi ikke vil have den slags medicin i rugbrød, men EU siger, at vi skal tillade det. På den måde vil EU tvinge Folketinget til at tillade den slags ting, og desværre ser et fler-

tal i Folketinget sig ikke i stand til at gøre modstand eller sætte sig op mod EU i disse sager.

Vi har haft en tænkepause nu. Den har været et års tid, og ser man tilbage på det seneste år og forløbet af tænkepausen, må man sige, at det, man kan se, ikke er videre opløftende. Ordet pause er i hvert fald ret misvisende, for EU-systemet har i hvert fald kværnet løs. EU-eliten og jupartier i alle de forskellige EU-lande arbejder jo videre, som om de to folkeafstemninger i Frankrig og Holland aldrig nogen sinde havde fundet sted. En lang række initiativer i EU-forfatningen, som der blev stemt nej til i Frankrig den 29. maj i fjor og et par dage efter i Holland, er enten listet ind ad bagdøren på forskellig vis eller igangsat, indtil beslutningen har kunnet vedtages gennem forfatningen eller på anden vis.

Jeg vil derfor gerne dele et meget rammende citat af Jean-Claude Juncker med Folketinget. I 1999 fortalte han i Der Spiegel om EU-systemets foretrukne arbejdsmetode, og citatet lyder meget beskrivende:

Først beslutter vi noget, så stiller vi det ind i et rum og venter og ser, hvad der sker. Hvis der ikke kommer skrig og opstandelse, fordi de fleste slet ikke forstår, hvad det var, vi besluttede, fortsætter vi skridt for skridt, indtil der ikke længere er nogen vej tilbage. Citat slut.

Det er enormt rammende for, hvordan EU-eliten i øjeblikket prøver at køre dele af EU-forfatningen igennem, selv om der er blevet stemt nej til den i både Frankrig og Holland. Et eksempel på fifleriet var den såkaldte miljødom fra september sidste år, hvor EU-strafferet lige pludselig – vupti – blev fortolket som værende en del af traktatgrundlaget siden 1973. Ingen vælgere, ingen dansk minister og end ikke traktatens forfattere havde set den mulighed i traktaten, som EF-Domstolen i september sidste år lige pludselig besluttede var virkelighed.

Med denne dom blev forfatningens artikel 271, stk. 2, gennemført. Bestemmelsen var beskrevet som ny i EU-forfatningen, men fra den ene dag til den anden var den lige pludselig blevet indarbejdet i EU's kompetence. Det bestemte EF-Domstolen helt uden om folkevalgte politikere, og det er et godt eksempel på, hvordan der bliver arbejdet i øjeblikket.

I retorikken om borgerinddragelse, medbestemmelse og åbenhed har man forsøgt at give indtryk af, at nu skal der virkelig ændres noget på tingene. Men når man ser tilbage, og når man ser på, hvad der er foregået, må man jo tænke

over, hvad der egentlig tænkes på. Fra statsministeren har vi hørt alt lige fra en minitraktat og en genforhandling af forfatningen til en pakke kaldet Resultaterne Europa, og en anden plan har været at gennemføre så meget af forfatningen som overhovedet muligt på det nuværende traktatgrundlag.

Senest har vi fra udenrigsministeren hørt forslag om at afvise en folkeafstemning – et forslag, som Enhedslisten er helt utrolig meget imod, og som vi meget kraftigt vil afvise. Jeg mener, vi her i Danmark har en stolt tradition for borgerinddragelse og folkeafstemninger om EU-spørgsmål, og den skal vi holde fast i. Det er tydeligt, at der i dette spørgsmål er en dyb kløft mellem flertallet af borgere og en lille elite, som for alt i verden vil have gennemført deres EU-projekt.

Hvad enten det drejer sig om udvidet adgang til overstatslig retspolitik, en fælles udenrigsminister eller en fast formand/præsident og ændrede afstemningsregler, er og bliver en gennemførelse af dette uden en folkeafstemning og uden at respektere nejerne i Frankrig og Holland en udemokratisk omgørelse af nejflertallene i Frankrig og Holland. Det virker, som om man ikke rigtig har forstået, at det både var det manglende demokrati og selve det politiske indhold, der blev sagt nej til sidste år.

Intet tyder desværre på, at EU's stats- og regeringsledere er kommet til en større forståelse af EU's manglende legitimitet. I stedet tales der om at udvide tænkepausen til efter det franske valg i 2007, fordi man mener, at med en ny fransk præsident vil man måske kunne komme videre med unionstoget. Men man glemmer jo bare – og det glemmer jaflertallet her i det danske Folketing også – at det ikke var den franske præsident, der stemte nej. Det var de franske vælgere, og vælgere udskifter man trods alt ikke, selv om nogle måske kunne ønske det.

KL 17.10

I debatten i dag har Enhedslisten gjort meget ud af at afkræve SF, Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, Venstre og Konservative en garanti for, at der ikke kan ske en ændring af traktatgrundlaget i EU, uden at det bliver sendt til folkeafstemning i Danmark, og at man ikke kan godkende en ændring i et sådan traktatgrundlag, medmindre der kommer en folkeafstemning.

Vi har hørt alle mulige fiffige forklaringer om, at det måske ikke er nødvendigt, og at det ikke vil være suverænitetssafgivelse. Til det er der

bare at sige: Hvad er meningen med at holde en tænkepause og bede folk om at tænke og debattere, hvis man ikke bagefter vil høre deres mening ved en folkeafstemning? Uanset om manovre i Udenrigsministeriet mener, at overgang til flertalsafgørelser som principielt udgangspunkt ikke er suverænitetssafgivelse, så betyder den slags overgange altså, at de store lande får mere magt på bekostning af de små lande.

Jeg kan love for, at det højst vil være en ekstrem lille procentdel af den danske befolkning, der i den sammenhæng vil synes, at det ikke skulle være suverænitetssafgivelse, for det er jo suverænitetssafgivelse, sådan som alle almindelige mennesker forstår det.

I forlængelse af det, jeg har sagt her, vil jeg gerne oplæse Enhedslistens:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget pålægger regeringen at arbejde for, at folkeafstemningerne i Frankrig og Holland respekteres. Den skepsis, der viste sig i disse to lande, udtrykte en dyb kløft mellem EU's borgere og den politiske elite. Folketinget nærer dyb respekt for borgernes inddragelse i beslutninger om EU. Folketinget fastslår derfor:

- at Danmark ikke accepterer, at dele af forslaget til EU-forfatningen gennemføres i ly af tænkepausen,
- at ændringer af det nuværende traktatgrundlag ikke kan tiltrædes af Danmark uden en forudgående folkeafstemning, og
- at overførsel af retspolitik fra søjle 3 til søjle 1 er i konflikt med det danske retsforbehold og derfor vil kræve en dansk folkeafstemning.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 83).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Da der ikke er nogen spørgsmål vil jeg sige tak til ordføreren og bede udenrigsministeren om at komme på talerstolen.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil godt sige tak for en god og konstruktiv debat. Det er rart, at vi vedrørende Europa har et så bredt fælles synspunkt, som tilfældet er i det danske Folketing. Det betyder så også, at Danmark kan forhandle med sikkerhed og vægt

i de forskellige europæiske organer, hvor vi skal pleje Danmarks interesser.

Jeg bemærkede indledningsvis, at fru Arnold sagde, at stemningen i slutningen af tænkepausen var, at politikerne havde holdt sig for meget tilbage. Nu er det jo så politikernes tur, og det er det, vi åbner i dag.

Her skulle vi så gøre op, hvad tænkepausen har betydet og inspireret Folketinget til, og så kommer Folketingets udvalg med en beretning, som peger frem mod topmødet, hvor statsministeren jo skal repræsentere Danmark, og hvor udenrigsministrene også vil være med.

Der skal vi se på, hvordan vi kommer videre, og der har Danmark placeret de ting, som Odensehøringen konkluderede, stærkt på den europæiske dagsorden, for det jo kom med på udenrigsministermødet i weekenden blandt de emner, som man skal se om vi kan komme videre med og kraftigere frem med under tænkepausen. For EU er ikke gået i stå på grund af tænkepausen, men skal træffe en række beslutninger. Der er de danske temaer kommet meget højt op på listen, som jeg håber på at se forslag til under topmødet.

Jeg er meget enig med hr. Svend Auken i, at vi skal have styrket EU på f.eks. det udenrigspolitiske område. Vi gør faktisk også, hvad vi kan. Det normale er jo faktisk, at vi i EU er enige på det udenrigspolitiske område og arbejder på at blive enige. Så med hensyn til dette med flertalsafstemninger og konsensus osv. arbejdes der i virkeligheden hen imod enighed.

Det er også tilfældet i FN, kan jeg oplyse. Der sidder vi jo i Sikkerhedsrådet, og der er det sådan, at selv om vi kun er få, der sidder i Sikkerhedsrådet, holder vi faktisk hele tiden ugentlige møder med alle EU-landene for at samstemme de europæiske positioner og inspirere hinanden i forbindelse med Sikkerhedsrådsarbejdet. Det er jo så der, hvor vi overtager formandskabet her i juni, og der står vi så i spidsen for koordinationen i EU, og den vil vi selvfølgelig fastholde.

Kl. 17.15

Jeg er også helt enig i, at vi skal have udbygget nogle udenrigspolitiske strategier. Fru Anne Grete Holmsgaard har nævnt nogle områder, f.eks. naboområdet. Det var jo et område, som vi under vores formandskab satte på dagsordenen i EU, stærkt støttet, vil jeg sige, af Sverige og England på det tidspunkt i efteråret 2002. Det er meget vigtigt, når vi nu har et EU med nye naboer, at vi så også sørger for, at disse naboer får

en udvikling. Det gælder syd, og det gælder øst. Så det er vi helt enige om

Jeg synes også, at med hensyn til det emne, som flere har nævnt, og nu springer jeg lidt i emnerækken, nemlig menneskehandel – det har vi jo også med i vedtagelsen, som jeg synes er en god vedtagelse – er det vigtigt, at der sættes ind. Det er jo helt indlysende, at EU, der bygger på retssamfund og menneskeværdighed og respekt for mennesket, må slå hårdt ned på menneskehandel og gøre alt, hvad det overhovedet kan. Det er jo menneskehandel, om det er kvinder eller børn, og det er fuldstændig afskyeligt, mennesker er ikke noget handelsobjekt.

Der kan jeg sige, at det faktisk er et område, som vi også ønsker at få gjort mere ved – alt det, vi hører om skal ske i Tyskland, lyder jo ikke beroligende – og derfor er det vigtigt, at under det finske formandskab, som jo kommer her fra den 1. juli, vil man prioritere indsatsen mod menneskehandel meget højt. Det vil sige, at de handlingsplaner, som allerede foreligger, vil få en ekstra opstramning, og det skal vi jo selvfølgelig arbejde sammen om at sikre også sker. Men det er altså på dagsordenen som en stærkere indsats under det finske formandskab, og det skal vi nok holde øje med, og det kan vi jo gøre i fællesskab.

Jeg er også enig med hr. Svend Auken i, at det er godt med en samlet dansk melding, og det forventer jeg også vi får i forbindelse med beretningen.

Så var hr. Morten Messerschmidt i sit sædvanlige lidt polemiske lune, han havde en masse påstande, det fløj jo om ørerne på os med påstande. Men jeg kan sige med hensyn til fødevarerområdet, som jo er et af de områder, hvor alting påstås at gå værre – alting går værre, vi spiser dårligere og dårligere mad på grund af EU – at faktisk har 94 pct. af de regler, der er lavet på fødevarerområdet, givet et bedre beskyttelsesniveau eller bekræftet det danske. Det vil sige, at EU således har været en stor fordel for Danmark både på miljø- og forbrugerområdet.

Der har været enkelte dårlige sager, berigede fødevarer er jo en af tingene, som vi faktisk ikke bryder os om, og som Danmark også er imod, men det generelle billede er, at på fødevarerområdet har man faktisk fået et bedre beskyttelsesniveau. Det er jo ikke nok, det bare er godt i Danmark, for fødevarerne krydser altså også grænserne. Så det er vigtigt, at fødevarerniveauet løftes i hele EU.

Hvis man så tager miljøområdet, vil man også kunne se, at af de 192 EU-retsakter på miljøområdet, der er vedtaget fra 1994 til 2006, dvs. i hr. Svend Auken's miljøministertid og siden i fru Connie Hedegaards, har 83 forbedret miljøbeskyttelsen i Danmark, og kun 2 har svækket det danske beskyttelsesniveau. Hr. Svend Auken vil kunne huske, at det var kreosotsagen i 1994, der blev løst, så de skrappe danske regler kunne opretholdes, og det var skrotbildirektivet fra 2005 for nylig, hvor svækkelsen af det danske direktiv blev gjort midlertidig.

Det vil sige, at vi altså kan konstatere, at enten har det forbedret miljøet, eller også har det ikke forringet miljøet, og i de to tilfælde, der altså udgør en forringelse, har det været midlertidigt, og vi har kunnet opretholde vores skærpede regler. Jeg synes, det er værd at få med, når man nu fik den store svada om, hvor forfærdeligt det går.

I forbindelse med forbrugerbeskyttelsesområdet er det som sagt i de 94 pct. af de 141 forslag, det glemte jeg at sige, der er vedtaget fra midten af 2000 til 2005, at beskyttelsesniveauet altså er blevet forbedret eller har været upåvirket.

Det lægger vi også meget vægt på, for fødevareresikkerheden er faktisk et af de emner, som det lykkedes mig på udenrigsministermødet her i weekenden at få sat på dagsordenen blandt de ting, der skulle gøres mere ved her under tænkepausen, så vi også dér viser, at vi øger kvaliteten for de europæiske borgere hele tiden.

Så var fru Lone Dybkjær inde på Tyrkiet, og der vil jeg bare sige, at jeg ikke mener, at Tyrkiet behandles anderledes end andre. Jeg ved godt, at der breder sig den opfattelse, at det, at man har optagelsesevnen – det foretrækker jeg at sige frem for absorptionen, jeg vil hellere sige optagelsesevnen – er noget nyt i forbindelse med Tyrkiet. Men det er det jo ikke. Optagelsesevnen har været nævnt i forbindelse med udvidelserne siden 1993 som en af de ting, der skulle ses på.

Jeg husker da, da vi stod i spidsen for optagelsen af de ti nye lande under vores formandskab, hvor vi jo forhandlede det – det ved Folketinget jo også – at der fik vi forelagt præcise vurderinger af, hvad det økonomisk ville betyde for de europæiske borgere at optage de ti lande. Så der var ikke noget, der var skjult i forbindelse med, at det kostede, jeg tror, det var 100 kr. pr. dansk borger, man vurderede disse ti lande til at koste. Og i virkeligheden har den økonomiske

fremgang jo været større, end man kunne forvente, i den periode.

Kl. 17.20

Der mener jeg faktisk, Tyrkiet bliver behandlet på samme måde. De bliver ikke behandlet bedre, og de skal heller ikke have nogle særlige, lettere regler, men jeg mener, at dette med optagelsestiden er ret vigtigt. Lad os sige: Vi har nu en båd, vi har en masse passagerer i båden, og så kommer der pludselig en masse mennesker og springer ned i båden, og båden synker. De, der sprang ned i den, har ingen glæde af det, og de, der var i den, har bestemt heller ikke nogen glæde af det. Derfor skal vi jo på optagelsestidspunktet være sikre på, at Europa økonomisk, socialt, arbejdsmarkedsmæssigt er i en situation, hvor det er til fordel for både Tyrkiet og Europa, at man forenes.

Jeg er også helt enig i, at man skal stoppe rejseriet mellem Strasbourg og Bruxelles. Nu er det altså traktatfæstet, og Domstolen har jo også bekræftet traktaten, med hensyn til at Europa-Parlamentet skal holde, jeg tror, det er 12 møder i Strasbourg. Så det kan kun ændres ved en traktat, og det er jo så dér, jeg er enig med hr. Svend Auken og fru Holmsgaard i, at det ville være smart, at man kunne få lavet en pakke til sidst, som gør det acceptabelt for Frankrig at lade Europa-Parlamentet holde faste møder i Bruxelles. Det vil jo også være mere spiseligt for borgerne, at man ikke ser det rejseri og de dyre omkostninger.

Fru Holmsgaard havde en masse konkrete ting, som jeg godt vil gå ind på. Vi er helt enige om, at EU selvfølgelig er den politiske sammenlutning, som kan tage teten inden for miljø og gerne også trække Amerika med, for så batter det jo først rigtig noget. Vi ligger også i spidsen med hensyn til CO₂-målene. Jeg tror, hr. Svend Auken kan bekræfte, at der vist ikke er nogen landegruppe, som har sat så kraftige mål for sig selv som den europæiske landegruppe vedrørende CO₂-målene. Så der er vi altså i front.

Jeg er også enig med fru Holmsgaard i, at energiforsyningen, energisikkerheden, men nok så meget forskelligheden i energikilderne – at vi får forskellige vedvarende energikilder, men også at vi får forskellige energileverandører – er utrolig vigtig i fremtiden, ikke alene for europæisk velfærd og økonomi, men jo også for kvaliteten af miljøet. Det vil betyde meget, og jeg kan sige til fru Holmsgaard, at det har vi som udenrigsministre her for nogle måneder siden sat i front som noget af det arbejde, der skal laves af

hensyn til Europas forsyningssikkerhed, men også af hensyn til den politiske uafhængighed i fremtiden. Det er divergering og mere vedvarende energi. Det er jo også noget, regeringen har lagt meget vægt på i forbindelse med planen for 2007-2013 om forskning i energiteknologi.

Vi er også enige, vil jeg sige til fru Holmsgaard, om, at EU skal bruge sin vægt til at forbedre vilkårene uden for Europa, altså den militære og civile krisestyring. Der kan vi jo ikke være med i den militære på grund af forbeholdet, men vi kan være med i den civile. Det er meget, meget vigtigt, og vi er jo også med, hvor vi kan, i den civile krisestyring. Vi ser også, hvordan EU påtager sig opgaver rundtomkring i verden ikke alene i Europa, på Balkan, men jo også i Afrika med militær og civil krisestyring. Det er noget, vi kan, og det er noget, vi skal bruge.

Derfor er det også noget sludder, som hr. Rune Lund fik fyret af indledningsvis, at EU er et liberalistisk-militaristisk projekt. Et militaristisk projekt! EU har ikke engang en hær, så det er meget svært at se et militaristisk projekt i et område, der ikke engang har en hær. Hvad det liberalistiske angår, er det også så som så, for det er jo, som fru Holmsgaard er inde på, borgerne via det politiske system, der skal styre markedet og sætte reglerne for markedet. Så kan man spørge, om der er nok eller ikke nok, men meningen er, at man styrer markedet.

Det gør man også f.eks. gennem miljøreglerne, der styrer man jo markedet, og det gør man på mange andre måder, også gennem liberaliseringen. Gennem liberaliseringen har man jo tvunget virksomhederne ved at lukke flere ind på markedet til at øge kvaliteten og sænke priserne, og det er også en politisk beslutning. Det var en EU-politisk beslutning med disse liberaliseringer, som har været til fordel for borgerne, og som går videre.

Så kan jeg sige til hr. Rune Lund, at problemet tværtimod er, at der er for mange regler i EU. Det, man for øjeblikket prøver at gøre op med i EU, er det enorme regelværk. En dereguleringsproces er der nok brug for, og der har jeg set, at den tyske regering nu siger det samme, som vi sagde for, jeg tror, det er 2 år siden, hvor vi startede det fra den danske regerings side i EU, at vi skal af med 25 pct. af regelværket i EU. Så jeg tror nok, at det kun er i Enhedslisten, man kan se et liberalistisk-militaristisk projekt dér.

Jeg har nævnt det med menneskehandel til fru Anne Grete Holmsgaard, som jeg er lige så

rystet over, også det omfang, man kan læse om, men det er altså finnerne, der helt klart har foden på den bold under det finske formandskab, der starter nu.

Jeg tror ærlig talt, jeg har været vejen rundt, så jeg vil takke for en god debat, og så er her den politiske side af EU-debatten sat i gang i tråd med det, som fru Arnold sagde om, at nu ønskede man altså, at politikerne kom i gang. Det håber jeg vi er kommet i dag.

Kl. 17.25

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er alligevel nogle spørgsmål. Fru Lone Dybkjær er den første.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg er helt med på det med det finske formandskab og menneskehandel, kvindehandel, og jeg er også glad for, at udenrigsministeren nævnte det i sin tale. Men det, jeg gerne vil spørge om, er, om der arbejdes på, at det kommer med i topmødeerklæringen. For jeg er ret træt af, at man hele tiden nævner terrorisme og ikke nævner kvindehandel på samme niveau. Der er garanteret flere mennesker, der er ramt – det er bare kvinder – end der er i forbindelse med terrorisme, så jeg synes, det ville være fint, hvis det kunne præciseres. Jeg mener også, at det af hensyn til en folkelig forankring kunne være nyttigt måske en gang imellem at nævne bare en lille smule, der også føles relevant for halvdelen af Europas befolkning.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg er helt enig med fru Lone Dybkjær. Vi lavede jo udkastet til topmødeerklæringen her i week-enden i Wien, og der er menneskehandel også med. Det vil være meget vigtigt, at statscheferne præcist giver det signal. Jeg er helt enig.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil gerne sige tak for svaret, og så vil jeg bare gerne opfordre til, at det også kommer til at fremgå af nogle af de pressemeddelelser og de udtalelser og alt muligt, som man har. Det er selvfølgelig også en opfordring til statsministeren om, at det virkelig bliver nævnt som et område, som tages ekstremt alvorligt.

Så lige en bemærkning til det der med rejseriet. Jeg kender godt reglerne for traktatfæstelsen

og alting, jeg tror bare, at når vi er så optaget af det nu, er det, fordi det er meget vigtigt at få et folkeligt oprør mod det nu. Min oplevelse er heller ikke, at den danske regering synes, at det lige præcis er det område, man skal tage op med Frankrig. Men alligevel vil jeg gerne bede den danske regering om i korridorerne at arbejde for, at der kunne findes en eller anden løsning for Frankrig, om det så skal være rådsmøder eller et universitet eller en folkehøjskole eller hvad, det ved jeg ikke. Men et eller andet, så man kan komme af med det, også fordi det er så folkeligt umuligt.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jo, hvis man kunne finde en løsning for Frankrig, ville det være dejligt, men hvis Frankrig mister Strasbourg nu og de også skal genoverveje deres forhold til forvaltningstraktaten næste forår, er det jo nok ikke det mest opportune tidspunkt. Selvfølgelig drejer det sig om at komme af med det overflødige rejseri så hurtigt som muligt, og det er fuldstændig uacceptabelt, at parlamentarikerne sidder i Strasbourg og i Luxembourg og i Bruxelles og skal pakke kasser hele tiden, og at man skal ligge og rulle med lastbiler igennem Europa med disse kasser. Vi er fuldstændig enige.

I forbindelse med forfatningstraktaten prøvede Danmark også at få gjort noget ved det, men det lykkedes ikke. Det er helt klart, at når der er en mulighed for det, skal man udnytte den. Man kan også prøve at skabe muligheden, som fru Dybkjær siger.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg er meget optaget af, hvilke tanker udenrigsministeren gør sig med hensyn til at bekæmpe menneskehandel, for det er jo sådan, at så snart man er inden for den ydre grænse i EU, har man fri lejlighed til at rejse rundt i alle medlemslandene. Det er faktisk ulovligt for medlemslandene at have en permanent grænsekontrol for at modvirke den menneskehandel, som vi i øjeblikket ser skylle ind over Vesteuropa, særlig østfra, og derfor vil jeg bare gerne høre, om udenrigsministeren ikke vil elaborere på, om den aftale man har, som forbyder landene at have stationær grænsekontrol, er en forbedring af retstilstanden med hensyn til kvindehandel, menneskehandel, eller om det er en forværring.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg kan ikke svare på, om det er bedre eller dårligere. Jeg kan kun sige, at selv om man havde politi og toldere ved alle grænserne, ville denne menneskehandel jo komme på tværs. Vi kan altså også se, at den også finder sted i lande, som har meget stærk grænsebevogtning, altså lande, som ikke er med i Schengen. Der findes jo altså også det samme problem, så jeg tror ikke, det vil være løst med det. Man krydser grænser på mange måder i verden i dag, så det er ikke gjort med det. Det er gjort med, at man med politiet har en stærk indsats inde i landene for at få det stoppet.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Det forhold, at man ikke kan fange alle ved at have national grænsebevogtning, gør vel ikke, at man så skal sige: O.k., så skal vi ingen fange. Det lyder ikke som et synspunkt, der normalt ville være konservativt i hvert fald. Altså, udgangspunktet må vel være, at man rent faktisk kan bremse en del af den her dybt ubehagelige grænseoverskridende kriminalitet ved at sætte så mange hindringer i vejen for de her ubehagelige mennesker, der gerne vil udføre deres ubehagelige gerninger.

Kl. 17.30

Der kan jeg ikke forstå, at man i EU, når man taler så meget om at skulle hindre menneskehandel, som jo er noget af det mest grænseoverskridende, vi kan forestille os inden for kriminaliteten, så samtidig siger, at vi ikke må sætte de hindringer op.

Hvis vi forestiller os, hvor mange lande man skal igennem for at komme fra, lad os sige Nordafrika til Danmark, er det dog tankevækkende, at man kun skal krydse en EU-grænse for så at komme hele vejen til Danmark. Det er trods alt – det må udenrigsministeren vel medgive – nemmere kun at krydse én grænse ulovligt, end det er at skulle igennem fire-fem grænser ulovligt.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er jo fuldstændig rigtigt, men for at dække disse situationer, skal man altså belaste alle Europas borgere med en række grænseovergange, som de i dag er glade for at være sluppet for. Det er jo altså den slags, man siger er overdreven kontrol. Hvis vi havde foreslået det, ville vi

få at vide, at vi lavede alt for meget kontrol og vi havde indført et kontrolsamfund igen. Hvis regeringens havde foreslået det, var det kørt den vej.

Det, man skal gøre, er selvfølgelig at få sat ind over for det med strengere straffe og med mere razzia og overvågning. Det er jo så justitsministerens område. Men handlingsplanen skal skærpe indsatsen og skærpe straffene i forbindelse med menneskehandel.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Det er ikke meget, man kan nå på 1 minut med en kort bemærkning, men jeg bliver nødt til i hvert fald lige at kommentere det, som udenrigsministeren sagde om militæret og EU. Det er jo sådan, at der med EU-forfatningen blev lagt op til et intensiveret militært samarbejde i EU med nogle principper om, at en EU-hær eller en militær udrykningsstyrke, hvad man nu end vælger at kalde det, ville kunne handle uden for EU i overensstemmelse med principperne i FN. Der står netop ikke, at den kun kan handle, medmindre der er afgivet mandat i FN's Sikkerhedsråd, og det er jo, fordi man ønsker at opbygge en militær magt, en militær blok, som kan handle, uden at der er afgivet mandat i FN. Det er jo en undergravning af FN. Vi synes hellere, man skulle styrke FN, det er den mindst ringe organisation, vi har med hensyn til at skabe en international retsorden.

Det var i hvert fald et konkret eksempel på, hvor der foregår en militær oprustning.

Men spørgsmålet er: Kan udenrigsministeren garantere, at vi får en folkeafstemning, hvis der kommer en minitraktat, hvor der er flertalsafgørelser som princip kombineret med en fast formand/præsident og en udenrigsminister for EU?

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Der var to spørgsmål, og det bliver svært at nå dem begge to med ét svar.

Det intensiverede militære samarbejde er jo begrundet i, at verden kalder på, at Europa bliver i stand til at foretage også en militær udrykning. Det er en udrykningsstyrke. Man har glæde af den f.eks. i Congo, hvor man er med til at stoppe borgerkrige. Der ville det være forkert, hvis ikke EU havde den mulighed. Man kunne også se på Balkan, hvor svagt EU stod, og hvor man skulle have fat i NATO.

Så jeg tror, det er meget, meget rigtigt, at EU skaffer sig en udrykningsstyrke, men det bliver ikke et militaristisk projekt af det. Det er et humanitært projekt i overensstemmelse med principperne i FN – det er jo også ganske rimeligt. Men f.eks. var der jo ikke noget FN-mandat, da man gik ind og stoppede Milosevic i Kosovo, så derfor synes jeg, det er meget rigtigt, at der åbnes for, at der kan være situationer, hvor Sikkerhedsrådet simpelt hen ikke er i stand til at bevæge sig, og så kan man jo ikke sidde og se på massedøds, det kan man da ikke. Det vil sige, at så er det da fint, at vi skriver, at det er i overensstemmelse med principperne. Hvis vi skulle have afventet Sikkerhedsrådet i Kosovo, havde vist alle albanere været myrdet i dag.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Vi kan nok ikke nå at diskutere Kosovo til ende i dag, men jeg mener faktisk, at det, at man gik ind uden FN-mandat, var med til at optrappe konflikten på en meget dum måde, og den endelige fredsaftale var noget, som man nok godt kunne have fået serberne med til på andre måder. Men det er en anden diskussion, som vi må tage en anden dag.

Jeg vil gerne spørge udenrigsministeren igen: Kan udenrigsministeren garantere, at vi får en folkeafstemning i Danmark, hvis der som foreslået af udenrigsministeren selv kommer en minitraktat, hvor der indgår flertalsafgørelser som princip kombineret med en udenrigsminister og en fast formand/præsident for EU? Det må være meget nemt at svare på for udenrigsministeren. Kan vi få den garanti?

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er meget, meget nemt at svare på. Jeg vil ikke trækkes rundt af hr. Rune Lund.

Jeg har ikke foreslået en minitraktat, jeg står fast på, at forfatningstraktaten er det bedste svar, som Danmark kan være interesseret i, og også det bedste svar for Europa. Men jeg kan da ikke skjule for den danske befolkning og det danske Folketing, at man altså er begyndt at diskutere, hvad der skal ske, hvis Frankrig og Holland, sådan som hr. Rune Lund jo ønsker, fastholder deres nej. Skal Europa så gå i stå – det er en mulighed – eller skal man sige, at så må vi lave det nødvendige arbejde, så vi ikke kommer til at gå i stå, når vi er 27-28 medlemmer?

Der er der flere der så har talt om minitraktat. Hr. Rune Lund kunne jo bare læse Financial Times fra i mandags, hvor Barroso på sit pressemøde efter mødet i Wien nævnte ordet minitraktat. Så det er altså ikke udenrigsministerens opfindelse, men det er klart en overvejelse, man må gøre sig i Europa. Foreløbig er det forfatningstraktaten, vi ønsker, det er også den, som 16 lande ønsker, og vi må så afvente og se, hvad Frankrig og Holland kommer op med, efter at de har haft deres afstemninger i maj/juni næste år.

Kl. 17.35

Hermed sluttede forhandlingen.

Første næstformand (Svend Auken):

Afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som tidligere meddelt blive foretaget i mødet i morgen, torsdag den 1. juni 2006.

Derfor vil jeg gerne slutte med at sige tak til statsministeren og til udenrigsministeren og til ordførerne for forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

24) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 136:

Forslag til folketingsbeslutning om lejeretsretsstilling i forbindelse med skimmelsvamp og lign. i lejeboliger.

Af Lissa Mathiasen (S) og René Skau Björnsson (S).

(Fremsat 28/4 2006).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Første næstformand (Svend Auken):

Socialministeren er her ikke. Jeg ved godt, at ministre har meget at lave, men af hensyn til afviklingen af Folketingets arbejde er det altså helt afgørende, at der er ministre til stede. Ja, hvis statsministeren vil svare på spørgsmål om skimmelsvamp, så er jeg helt indstillet på det. (Socialministeren kommer ind i salen). Jeg er nødt til at sige til socialministeren, at hvis vi skal afvikle arbejdet her i Folketinget på en god måde, er det